

ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ

ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ

ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ:

**ΚΑΙΝΟΤΟΜΕΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΣΕ ΠΟΛΥΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΑ**

ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗ, ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2016

Περιεχόμενα

Σκοποί του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών	3
Πρόγραμμα μαθημάτων και διδάσκοντες	4
Περίληψεις μαθημάτων	8
Εσωτερικός Κανονισμός	29
Διδάσκοντες	47
Στοιχεία επικοινωνίας	49

Σκοποί του ΠΜΣ

■ *Αντικείμενο του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών*

είναι η μεταπτυχιακή διδασκαλία, έρευνα και πρακτική εφαρμογή σε τομείς της Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης καθώς και της Άτυπης, μη Τυπικής και Τυπικής Εκπαίδευσης σε παιδιά, εφήβους και ενήλικες.

■ *Σκοποί του ΠΜΣ είναι:*

A. Η εξειδίκευση Πτυχιούχων των Επιστημών της Εκπαίδευσης και Αγωγής ή Πτυχιούχων άλλων ομοταγών Πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων θεωρητικής και θετικής κατεύθυνσης, με εκπαιδευτικό προσανατολισμό, στις σύγχρονες μεθόδους και τεχνικές κατάρτισης και εκπαίδευσης εκπαιδευτικών με σκοπό να συμβάλλουν αποτελεσματικά, μέσα από καινοτόμες παιδαγωγικές προσεγγίσεις, στην ενδυνάμωση των εκπαιδευτικών δυνατοτήτων πολυπολιτισμικών ομάδων, ώστε να αξιοποιούν με επάρκεια τα διαφορετικά περιβάλλοντα μάθησης (άτυπα, μη τυπικά και τυπικά) στον δημόσιο και ιδιωτικό τομέα, στους Οργανισμούς του ευρύτερου δημόσιου τομέα της χώρας, καθώς και άλλων χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή εκτός αυτής.

B. Η σε βάθος κατάρτιση επιστημόνων, ώστε αυτοί να καταστούν ικανοί για την παραγωγή νέας γνώσης.

Πρόγραμμα μαθημάτων και διδάσκοντες

Το πρόγραμμα μαθημάτων δομείται ως εξής:

1^ο εξάμηνο: 4 μαθήματα κορμού (30 ΠΜ)

2^ο εξάμηνο: 5 μαθήματα για κάθε κατεύθυνση – (30 ΠΜ/κατεύθυνση)

Σύνολο Α' έτους: 9 μαθήματα = 60 ΠΜ

3^ο εξάμηνο:

- Σχεδιασμός + Υλοποίηση Πρακτικής Άσκησης (1 εβδομάδα + 2 εβδομάδες) (30ΠΜ).
- Επιλογή θέματος για διπλωματική εργασία, Συνεργασία με επιβλέποντα για σχεδιασμό και αναζήτηση βιβλιογραφίας. Έναρξη εκπόνησης ΔΕ.

4ο εξάμηνο : Συγγραφή διπλωματικής εργασίας 30 ΠΜ

Σύνολο Β' έτους: Πρακτική και Διπλωματική Εργασία = 60 ΠΜ

Πιστωτικές Μονάδες (ECTS) για τη λήψη του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης :

1ο Εξάμηνο: Μαθήματα Κορμού = 30

2ο Εξάμηνο: Μαθήματα Κατεύθυνσης = 30

3ο Εξάμηνο: Πρακτική Άσκηση = 30

4ο Εξάμηνο: Ολοκλήρωση ΔΕ = 30

Σύνολο ΠΜ/ECTS = 120

Μαθήματα και διδάσκοντες			
Κω- δι- κός	Τίτλος μαθήματος	Υπεύθυνος μαθήματος	Διδάσκοντες
Μαθήματα Κορμού			
K1	Εθνοπολιτισμικές διαφορές και κοινωνικές ανισότητες στην εκπαίδευση	Ι. Μαντούβαλος	Ι. Μαντούβαλος, <i>Επίκουρος Καθηγητής</i> Γ. Μαυρομμάτης, <i>Επίκουρος Καθηγητής</i> Ν. Ασκούνη, <i>Αναπληρώτρια Καθηγήτρια</i>
K2	Θεωρητικές και πρακτικές προσεγγίσεις/όψεις της κοινωνικο - πολιτισμικής εμψύχωσης	Γ. Ρεκαλίδου	Γ. Ρεκαλίδου, <i>Αναπληρώτρια Καθηγήτρια</i> Ε. Πεντέρη, <i>Διδάκτορας Ψυχοπ/γικής</i>
K3	Εκπαιδευτική έρευνα: μέθοδοι συλλογής και ανάλυσης δεδομένων	Α. Καρούσου	Β. Τσάκωνα, <i>Επίκουρη Καθηγήτρια</i> Α. Σαπουντζής, <i>Επίκουρος Καθηγητής</i> Α. Καρούσου, <i>Επίκουρη Καθηγήτρια</i> Γρ. Τρυψιάνης, <i>Καθηγητής</i>
ΚΕ4	Δια βίου μάθηση και εκπαίδευση ενηλίκων	Γ. Κουλαουζίδης	Γ. Κουλαουζίδης, <i>Διδάκτορας Εκπαίδευσης Ενηλίκων</i>
ΚΕ5	Εκπαιδευτικές γλώσσες προγραμματισμού, ψηφιακές ιστορίες και πολυμεσικές εφαρμογές	Δ. Πρέντζας	Δ. Πρέντζας, <i>Αναπληρωτής Καθηγητής</i>
Α Κατεύθυνση : Άτυπες, μη τυπικές και τυπικές μορφές εκπαίδευσης			
A1Y	Καινοτόμες παιδαγωγικές προσεγγίσεις και εναλλακτικές μορφές εκπαίδευσης	Μ. Μουμουλίδου	Κ. Καραδημητρίου, <i>Επίκουρος Καθηγητής</i> Μ. Μουμουλίδου, <i>Αναπληρώτρια Καθηγήτρια</i> Γ. Ρεκαλίδου <i>Αναπληρώτρια Καθηγήτρια</i>

A2Y	Κοινωνικοπολιτισμικές προσεγγίσεις της ανάπτυξης και της μάθησης	A. Καρούσου	A. Καρούσου, <i>Επίκουρη Καθηγήτρια</i> X. Σακονίδης, <i>Καθηγητής</i>
A3E	<i>Ειδικά θέματα και εφαρμογές: Παρεμβάσεις σε παιδιά με χρόνια ασθένεια</i>	B. Μπρουσκέλη	B. Μπρουσκέλη <i>Επίκουρη Καθηγήτρια</i>
	<i>Ειδικά θέματα και εφαρμογές : Συνεργατικές μορφές εκπαίδευσης σε μαθητές με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και αναπηρία</i>		A. Καμπάς, <i>Αναπληρωτής Καθηγητής</i> K. Ζαφειριάδης, <i>Διδάκτορας Ειδικής Αγωγής</i>
A4E	<i>Πρακτικές μουσειακής αγωγής και φιλαναγνωσίας σε τυπικές και άτυπες ομάδες εκπαίδευσης</i>	K. Γιόφτσαλη	K. Γιόφτσαλη, <i>Διδάκτορας Μουσειοπαιδαγωγικής</i> B. Βασιλούδη, <i>Διδάκτορας Παιδικής Λογοτεχνίας</i>
A5E	<i>Ειδικά θέματα και εφαρμογές : Εκπαίδευση μέσα από μουσική και θεατρική δράση</i>	E. Κοψαλίδου	M. Λαντζουράκη <i>Θεατροπαιδαγωγός ΕΕΠ</i> E. Κοψαλίδου, <i>Μουσικός ΕΕΠ</i>
K6Y	<i>Εθνογραφικές εφαρμογές στις τυπικές και τις άτυπες μορφές εκπαίδευσης</i>	B. Δαλκαβούκης	B. Δαλκαβούκης, <i>Επίκουρος Καθηγητής</i>

B Κατεύθυνση : Εκπαίδευση στη διαπολιτισμική ετοιμότητα

B1Y	Μελέτη της ετερότητας-διαπολιτισμική ετοιμότητα	A. Σαπουντζής	A. Σαπουντζής <i>Επίκουρος Καθηγητής</i> Δ. Σακκά, <i>Καθηγήτρια</i>
B2Y	Διδασκαλία της ελληνικής σε πολυπολιτισμικά περιβάλλοντα	B. Τσάκωνα	B. Τσάκωνα <i>Επίκουρη καθηγήτρια</i> Z. Γαβριηλίδου <i>Καθηγήτρια</i>
B3E	Εκπαίδευση μειονοτήτων και μεταναστών	Γ. Μαυρομάτης	Γ. Μαυρομάτης <i>Επίκουρος Καθηγητής</i> K. Τσιτσελίκης <i>Αναπληρωτής Καθηγητής</i> K. Τσιούμης <i>Καθηγητής</i>
B4E	Αφηγήσεις της διαφορετικότητας: κείμενα και ιδεολογίες	A. Οικονομίδου	A. Οικονομίδου <i>Αναπληρώτρια Καθηγήτρια</i> Σ. Ιακωβίδου <i>Επίκουρη Καθηγήτρια</i>

B5E	Μέσα επικοινωνίας σε πολυπολιτισμικά περιβάλλοντα	N. Παναγιώτου	N. Παναγιώτου Επίκουρος Καθηγητής
K6Y	Εθνογραφικές εφαρμογές στις τυπικές και τις άτυπες μορφές εκπαίδευσης	B. Δαλκαβούκης	B. Δαλκαβούκης Επίκουρος Καθηγητής

K1. Εθνοπολιτισμικές διαφορές και κοινωνικές ανισότητες στην εκπαίδευση

Υπεύθυνος μαθήματος: Ίκαρος Μαντούβαλος, *Επίκουρος Καθηγητής ΤΕΕΠΗ-ΔΠΘ*

Διδάσκοντες: Νέλλη Ασκούνη, *Αναπληρώτρια Καθηγήτρια ΤΕΑΠΗ-ΕΚΠΑ*, Ίκαρος Μαντούβαλος, Γεώργιος Μαυρομμάτης, *Επίκουρος Καθηγητής ΤΕΕΠΗ-ΔΠΘ*.

Το μάθημα αναπτύχθει σε τρεις ενότητες ως εξής:

1^η ενότητα: Εθνικισμός και εκπαίδευση. Ο θεσμός της εκπαίδευσης στο ελληνικό κράτος (19^{ος} αι. – αρχές 20ού αι.)

Διδάσκων: Ίκαρος Μαντούβαλος

Η πρώτη ενότητα έχει ως σκοπό αφενός να κατανοήσουν οι φοιτητές τον σύνθετο χαρακτήρα και την ιστορικότητα εννοιών (π.χ. έθνος, εθνικισμός), αφετέρου να διερευνήσει τη σημασία του εθνικισμού στη διαμόρφωση του ιδεολογικού πλαισίου μέσα στο οποίο εγγράφεται ο θεσμός της εκπαίδευσης στο ελληνικό κράτος κατά τον 19^ο αι. και στις πρώτες δεκαετίες του 20ού αι. Οι φοιτητές καλούνται να αντιληφθούν τις πολυεπίπεδες διεργασίες δια των οποίων η εκπαίδευση λειτουργεί ως μηχανισμός ομοιογενοποίησης και ενσωμάτωσης/αφομοίωσης διαφόρων εθνοτικών, θρησκευτικών, γλωσσικών και πολιτισμικών ομάδων στον εθνικό κορμό του ελληνικού κράτους.

Αρχικά γίνεται προσπάθεια να προσεγγιστούν οι έννοιες του έθνους και του εθνικισμού. Στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος βρίσκονται ως επί το πλείστον οι θεωρίες για τον εθνικισμό, η σημασία του ευρωπαϊκού διαφωτισμού στη διαμόρφωση της ιδέας του έθνους, η φύση και η πορεία συγκρότησης της εθνικής ταυτότητας στις νεωτερικές κοινωνίες. Στη συνέχεια διερευνάται η ελληνική εκπαιδευτική πραγματικότητα (19ος-αρχές 20ού αι.), σε συνάρτηση με την εκάστοτε κρατική πολιτική απέναντι στις μειονότητες. Η διερεύνηση του ειδικού ρόλου της εκπαίδευσης στην έκβαση των εθνικών συγκρούσεων στα Βαλκάνια αποτελεί εκ των ων ουκ άνευ συνθήκη για την κατανόηση του βαρύνοντος ρόλου που έπαιξε ο εκπαιδευτικός μηχανισμός στα πλαίσια του εθνικού κράτους και των εθνικών διεκδικήσεων.

2^η ενότητα: Η εκπαίδευση ως μηχανισμός κοινωνικής (ανα)παραγωγής: πολιτισμικές ιεραρχήσεις και ταξικές ανισότητες

Διδάσκουσα: Νέλλη Ασκούνη

Η δεύτερη ενότητα εξετάζει από κοινωνιολογική οπτική την ιδιαίτερη συμβολή της

εκπαίδευσης στη συγκρότηση και αναπαραγωγή των κοινωνικών ιεραρχιών και ανισοτήτων. Αναλύεται ο τρόπος με τον οποίο ο εκπαιδευτικός θεσμός χειρίζεται τις διαφορές του μαθητικού πληθυσμού ως προς την εθνοπολιτισμική υπαγωγή και την κοινωνική τάξη, δύο βασικές παραμέτρους που καθορίζουν τη σχέση των κοινωνικών υποκειμένων με την εκπαίδευση. Στόχος είναι η κατανόηση των σύνθετων μηχανισμών και διαδικασιών μέσω των οποίων το σχολείο μετατρέπει τις κοινωνικές και πολιτισμικές διαφορές των μαθητών σε ανισότητες, έμμεσα τις ενισχύει και τις νομιμοποιεί, ασκώντας έτσι κοινωνική επιλογή.

Ο πρώτος άξονας της ενότητας είναι οι ταξικές διαστάσεις της ανισότητας. Οι διαφορές μεταξύ των κοινωνικών τάξεων δεν είναι μόνο οικονομικές, εντοπίζονται επίσης – και ιεραρχούνται – στο επίπεδο της κουλτούρας. Παρουσιάζονται ερευνητικά δεδομένα από τη διεθνή βιβλιογραφία της κοινωνιολογίας της εκπαίδευσης και κλασικές κοινωνιολογικές ερμηνείες που αναδεικνύουν τον ταξικά προσδιορισμένο χαρακτήρα της σχολικής γνώσης και των παιδαγωγικών πρακτικών. Η σχολική αποτυχία των παιδιών από τις μη προνομιούχες κοινωνικές ομάδες είναι συνάρτηση της απόστασης που τα χωρίζει από τη σχολική κουλτούρα.

Ο δεύτερος άξονας αναφέρεται στους εθνοπολιτισμικά «διαφορετικούς» πληθυσμούς, τους μετανάστες και τις μειονότητες, ευάλωτες κοινωνικές ομάδες που πλήττονται από την ανισότητα και στο πλαίσιο του σχολείου. Η ανάλυση της σχέσης αυτών των ομάδων με την εκπαίδευση συχνά εστιάζει στη συμβολή του σχολείου στη συγκρότηση συλλογικών ταυτοτήτων, αλλά και στις διαδικασίες ιεράρχησης και αποκλεισμού του «διαφορετικού» που συντελούνται στο σχολικό πλαίσιο. Προτείνεται μια σύνθετη ανάγνωση της σχολικής ένταξης των εθνοπολιτισμικά «διαφορετικών» ομάδων, η οποία δεν εξετάζει αυτόνομα τις παραμέτρους της ταυτότητας ή των πολιτισμικών διαφορών, αλλά την αλληλεπίδρασή τους με ταξικούς προσδιορισμούς που απορρέουν από την κοινωνική θέση των εν λόγω ομάδων και διαμορφώνουν τη σχέση τους με την εκπαίδευση.

3^η ενότητα: Εκπαίδευση – ταυτότητα – πολιτισμός

Διδάσκων: Γιώργος Μαυρομμάτης

Σκοπός της ενότητας αυτής είναι να κατανοήσουν οι φοιτητές τον τρόπο με τον οποίο επηρεάζουν την εκπαίδευση οι παραδοχές και οι (πολιτικές) επιδιώξεις των ποικίλων εμπλεκόμενων (μαθητών, γονέων, διοίκησης της εκπαίδευσης, περιβάλλουσας κοινωνίας) αναφορικά με τον πολιτισμό και την ετερότητα. Έτσι, και μετά από μια εκτενή αναφορά στον πολιτισμό ως αξιακό σύστημα, στον τρόπο που δομούνται οι ταυτότητες και στο ζήτημα της ετερότητας, η συζήτηση επικεντρώνεται στις πεποιθήσεις που φαίνεται να υπάρχουν αναφορικά με τον πολιτισμικά διαφορετικό μαθητή και το πώς αυτές επηρεάζουν τόσο την εκπαιδευτική πολιτική όσο και τη διδακτική πρακτική. Ιδιαίτερη αναφορά γίνεται στα προτάγματα της εκπαίδευσης και στο πώς αυτά τροποποιούνται κατά τη μετάβαση από τη νεωτερικότητα στη μετανεωτερικότητα.

Τρόπος αξιολόγησης: Μικρή γραπτή ερευνητική εργασία

K2. Θεωρητικές και πρακτικές προσεγγίσεις/όψεις της κοινωνικο -πολιτισμικής εμπύχωσης

Υπεύθυνη Μαθήματος: Γαλήνη Ρεκαλίδου, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια ΤΕΕΠΗ-ΔΠΘ

Διδάσκουσες: Γαλήνη Ρεκαλίδου, Ευθυμία Πεντέρη, Διδάκτωρ Ψυχοπαιδαγωγικής

Ενότητα: Άτυπες μορφές αξιολόγησης και αναστοχασμός μέσα από το μοντέλο Lesson Study στην κοινωνικοπολιτισμική εμπύχωση

Στην ενότητα θα παρουσιαστούν οι επιστημονικές θεωρίες στη βάση των οποίων, κυρίως από τη δεκαετία του 1990, αναπτύχθηκαν κινήματα και προσεγγίσεις αναφορικά με τις σύγχρονες μορφές αξιολόγησης στα διαφορετικά κοινωνικοπολιτισμικά πλαίσια της τυπικής και άτυπης εκπαίδευσης. Επίσης θα παρουσιαστούν εκτενώς οι στρατηγικές που προτείνονται για τον σχεδιασμό καθώς και την εφαρμογή της άτυπης αξιολόγησης των εμπυχωτικών δράσεων ή εμπυχωτικών προγραμμάτων. Στη διάρκεια των μαθημάτων θα εξεταστεί η σύνδεση των θεωριών που στηρίζουν τις άτυπες μορφές αξιολόγησης και τις θεωρητικές προσεγγίσεις του αναστοχασμού. Θα μελετηθούν τα είδη του αναστοχασμού στο πεδίο εφαρμογής εμπυχωτικών – εκπαιδευτικών δράσεων. Τέλος θα πραγματοποιηθεί η σύνδεση σε θεωρητικό και πρακτικό επίπεδο μεταξύ των άτυπων μορφών αξιολόγησης - του αναστοχασμού και - του Lesson Study καθώς και η αναλυτική παρουσίαση του σχεδιασμού και της εφαρμογής του Lesson Study ως διεθνώς αναγνωρισμένο μοντέλο επαγγελματικής ανάπτυξης εκπαιδευόμενων και εκπαιδευτών.

K3. Εκπαιδευτική έρευνα: Μέθοδοι συλλογής και ανάλυσης δεδομένων

Υπεύθυνη μαθήματος: Αλεξάνδρα Καρούσου, Επίκουρη Καθηγήτρια ΤΕΕΠΗ-ΔΠΘ

Διδάσκοντες: Αλεξάνδρα Καρούσου, Αντώνης Σαπουντζής, Επίκουρος Καθηγητής ΤΕΕΠΗ-ΔΠΘ, Γρηγόρης Τρυψιάνης, Καθηγητής Τμήματος Ιατρικής-ΔΠΘ, Βασιλική Τσάκωνα, Επίκουρη Καθηγήτρια ΤΕΕΠΗ-ΔΠΘ.

Στόχος του μαθήματος είναι να παρέχει στους φοιτητές τις μεθοδολογικές γνώσεις που είναι απαραίτητες για τη συλλογή και ανάλυση δεδομένων στα πλαίσια μίας επιστημονικής έρευνας. Οι φοιτητές θα εξοικειωθούν με τις βασικές αρχές της ποιοτικής και ποσοτικής έρευνας καθώς και με τις βασικές μεθόδους της περιγραφικής και επαγωγικής στατιστικής. Ειδικότερα, στα πλαίσια του μαθήματος οι φοιτητές θα εμβαθύνουν σε θέματα ανάλυσης λόγου, ανάλυσης περιεχομένου και ανάλυσης συνομιλίας, θα εξοικειωθούν με τον σχεδιασμό πειραμάτων και ερευνών ερωτηματολογίου. Τέλος θα κληθούν να σχεδιάσουν μία μικρής κλίμακας έρευνα, να συλλέξουν σχετικά δεδομένα και να πραγματοποιήσουν τις κατάλληλες αναλύσεις.

ΚΕ4. Δια βίου μάθηση και εκπαίδευση ενηλίκων

Υπεύθυνος μαθήματος και διδάσκων: Γιώργος Κουλαουζίδης, Διδάκτορας Εκπαίδευσης Ενηλίκων

Η εκπαίδευση ενηλίκων αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους πυλώνες ενός εκπαιδευτικού συστήματος που έχει ως κεντρική φιλοσοφική και πολιτική έννοια την έννοια της «δια βίου μάθησης». Η εκπαίδευση ενηλίκων περιλαμβάνει δραστηριότητες που αναπτύσσονται τόσο στο πεδίο της τυπικής όσο και στο πεδίο της μη-τυπικής εκπαίδευσης. Το περιεχόμενο των εκπαιδευτικών παρεμβάσεων που απευθύνονται σε ενηλίκους παρουσιάζει μια μεγάλη διαφοροποίηση και αφορά τόσο στην υλοποίηση προγραμμάτων που έχουν ως στόχο τη γενικότερη πνευματική και μορφωτική καλλιέργεια των ενηλίκων (τα οποία συνήθως περιγράφονται με τους όρους «προγράμματα λαϊκής επιμόρφωσης» ή «προγράμματα γενικής εκπαίδευσης ενηλίκων») όσο και σε προγράμματα που έχουν ως στόχο την εξυπηρέτηση της επαγγελματικής διάστασης του ανθρώπινου βίου ή της αγοράς εργασίας (τα οποία περιγράφονται με όρους όπως «προγράμματα συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης, ενδοεπιχειρησιακής κατάρτισης ή και επιμόρφωσης εργαζομένων»). Στο πλαίσιο του συγκεκριμένου μαθήματος οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα έχουν την ευκαιρία να γνωρίσουν τα θεμελιώδη στοιχεία του πεδίου της εκπαίδευσης ενηλίκων. Ενδεικτικά, ορισμένα από τα ζητήματα που θα αναλυθούν είναι τα ακόλουθα:

- Η εξέλιξη του πεδίου της εκπαίδευσης ενηλίκων στην Ελλάδα.
- Η κοινωνιολογική αιτιολόγηση της παροχής προγραμμάτων εκπαίδευσης ενηλίκων.
- Η έννοια της δια βίου μάθησης και η σχέση της με την εκπαίδευση ενηλίκων.
- Το ζήτημα της εκπαίδευσης και της εκπαιδευτικής επάρκειας των εκπαιδευτών ενηλίκων.
- Τα χαρακτηριστικά των ενηλίκων εκπαιδευόμενων και οι προϋποθέσεις υλοποίησης προγραμμάτων εκπαίδευσης ενηλίκων.
- Ο ρόλος της βιογραφίας στην κατανόηση των κινήτρων των ενηλίκων για συμμετοχή σε μαθησιακές δραστηριότητες.
- Οι βασικές θεωρητικές προσεγγίσεις για τη μάθηση των ενηλίκων αλλά και για την εκπαίδευση των ενηλίκων (Paulo Freire, Malcolm Knowles, Jack Mezirow, Peter Jarvis).

- Το ζήτημα του κριτικού στοχασμού και οι εκπαιδευτικές τεχνικές που ενισχύουν την ανάπτυξή του.
- Η αξιολόγηση των ενηλίκων εκπαιδευόμενων και η αναγνώριση της πρότερης εμπειρικής μάθησης των ενηλίκων.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Η αξιολόγηση των συμμετεχόντων θα στηριχθεί σε τελική εξέταση (γραπτή ή προφορική) σε ποσοστό 70% και στην εκπόνηση και παρουσίαση ατομικής ή συλλογικής εργασίας (το πολύ δύο άτομα) σε ποσοστό 30%. Η φυσική παρουσία και συμμετοχή στις συναντήσεις του μαθήματος θα συνεκτιμηθεί.

ΚΕ5. Εκπαιδευτικές γλώσσες προγραμματισμού, ψηφιακές ιστορίες και πολυμεσικές εφαρμογές

Υπεύθυνος μαθήματος και διδάσκων: Δημήτριος Πρέντζας, Αναπληρωτής Καθηγητής ΤΕΕΠΗ-ΔΠΘ

Η ύλη του συγκεκριμένου μαθήματος αφορά ορισμένες σύγχρονες πτυχές στον τομέα της εκπαίδευσης δηλ. ψηφιακές ιστορίες, πολυμεσικές εφαρμογές και εκπαιδευτικές γλώσσες προγραμματισμού οι οποίες και συνδυάζονται μεταξύ τους.

Η ενσωμάτωση εφαρμογών ψηφιακής αφήγησης στην εκπαιδευτική διαδικασία αποτελεί μια σύγχρονη τάση. Η αφήγηση αποτελεί μέρος της εκπαιδευτικής διαδικασίας εδώ και πολλούς αιώνες σε όλες τις βαθμίδες και όλα τα γνωστικά αντικείμενα παρέχοντας μια σειρά από πλεονεκτήματα σε εκπαιδευτές και εκπαιδευόμενους. Η ψηφιακή αφήγηση προσπαθεί να συνδυάσει πλεονεκτήματα της αφήγησης με πλεονεκτήματα των ψηφιακών εργαλείων. Η υλοποίηση εφαρμογών τέτοιου τύπου απαιτεί σκέψη και φαντασία δίνοντας τη δυνατότητα στους εκπαιδευόμενους να εκφράζουν τη δημιουργικότητά τους. Εφαρμογές ψηφιακής αφήγησης μπορούν να δημιουργηθούν με διάφορους τύπους εργαλείων μεταξύ των οποίων είναι και εκπαιδευτικές γλώσσες προγραμματισμού.

Τα τελευταία χρόνια έχουν αναπτυχθεί διάφορες γλώσσες προγραμματισμού για εκπαιδευτικούς σκοπούς και οι οποίες μπορούν να αξιοποιηθούν από μαθητές της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Με την αξιοποίηση των συγκεκριμένων εργαλείων, τα παιδιά μπορούν να αποκτούν προγραμματιστικές γνώσεις οι οποίες είναι απαραίτητες για την υλοποίηση πολλών ψηφιακών εφαρμογών. Αφετέρου μπορούν να υλοποιούν πολυμεσικές εφαρμογές όπως τις ψηφιακές ιστορίες που φαντάζονται. Σε αρκετές από αυτές τις γλώσσες προγραμματισμού οι εντολές έχουν τη μορφή εικονιδίων. Συνεπώς για την υλοποίηση μιας εφαρμογής δεν απαιτείται πληκτρολόγηση εντολών αλλά

τοποθέτηση των απαιτούμενων εικονιδίων σε μια λογική σειρά ρυθμίζοντας παράλληλα και τις σχετικές παραμέτρους τους. Η εκμάθηση σχετικών γλωσσών προγραμματισμού είναι εύκολη σε παιδιά και ενήλικες. Οι ψηφιακές ιστορίες που υλοποιούνται μπορεί να είναι σε δισδιάστατη (2D) ή τρισδιάστατη (3D) μορφή. Στα αναλυτικά προγράμματα της πρωτοβάθμιας, δευτεροβάθμιας και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης διαφόρων χωρών έχει εισαχθεί η διδασκαλία σχετικών ζητημάτων καθώς δίνεται η δυνατότητα αξιοποίησης του Η/Υ ως μέσου έκφρασης και δημιουργικότητας.

Σκοποί του συγκεκριμένου μαθήματος είναι οι εξής:

- Η απόκτηση γνώσεων από τους/τις φοιτητές/φοιτήτριες σχετικά με υλοποίηση ψηφιακών ιστοριών που θα μπορούν να αξιοποιηθούν για εκπαιδευτικούς σκοπούς σε εκπαιδευτικά περιβάλλοντα.
- Η απόκτηση γνώσεων από τους/τις φοιτητές/φοιτήτριες που θα τους δίνουν τη δυνατότητα να διδάσκουν σε παιδιά ή/και ενήλικες ζητήματα υλοποίησης ψηφιακών ιστοριών αξιοποιώντας εκπαιδευτικές γλώσσες προγραμματισμού και βασικά εργαλεία πολυμέσων.

Η αξιολόγηση των μεταπτυχιακών φοιτητριών/φοιτητών θα γίνει με εργασία που θα μπορεί να υλοποιηθεί από 1-2 άτομα.

Μαθήματα Α' κατεύθυνσης : Άτυπες , μη τυπικές και τυπικές μορφές εκπαίδευσης

A1Y. Καινοτόμες παιδαγωγικές προσεγγίσεις και εναλλακτικές μορφές εκπαίδευσης

Υπεύθυνη μαθήματος: Μαρία Μουμουλίδου, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια ΤΕΕΠΗ-ΔΠΘ

Διδάσκοντες: Γαλήνη Ρεκαλίδου, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια ΤΕΕΠΗ-ΔΠΘ, Κων/νος Καραδημητρίου, Επίκουρος Καθηγητής, Μαρία Μουμουλίδου

1^η ενότητα: Καινοτόμες προσεγγίσεις της αξιολόγησης

Διδάσκουσα: Γαλήνη Ρεκαλίδου

Ακαδημαϊκή και κοινωνική μάθηση. Παιδαγωγική αλληλεπίδραση και κοινωνική μάθηση. Σύγχρονες και παραδοσιακές προσεγγίσεις του ρόλου των συμμετεχόντων στην τάξη. Δημοκρατικές μορφές επικοινωνίας στην τάξη. Κοινωνικές σχέσεις μαθητών. Κριτήρια επιλογής και απόρριψης. Διερεύνηση των κοινωνικών σχέσεων. Κοινωνιομετρικές τεχνικές, επεξεργασία, μελέτη των δεδομένων και μορφές παρέμβασης.

Ο σκοπός των μαθημάτων είναι:

1. Να προσδιορίζουν τις σύγχρονες θεωρίες για τις μορφές και τη σημασία της επικοινωνίας, της κοινωνικής αλληλεπίδρασης και τον ρόλο του εκπαιδευτικού και του μαθητή στην τάξη στο πλαίσιο των παιδαγωγικών σχέσεων.
2. Να συγκρίνουν, να οδηγούνται σε συμπεράσματα για τις διαφορές μεταξύ των σύγχρονων και των παραδοσιακών απόψεων αναφορικά με τον ρόλο των συμμετεχόντων στην τάξη.
3. Να περιγράφουν τα βασικά χαρακτηριστικά των δημοκρατικών μορφών επικοινωνίας στην τάξη, να σχεδιάζουν πλαίσιο εφαρμογής θέσπισης δημοκρατικών κανόνων μέσα σε αυτήν και να το προσεγγίζουν κριτικά
4. Να μελετούν τις συμπεριφορές των παιδιών με τη χρήση κοινωνιομετρικών τεχνικών, να συνθέτουν και να αναλύουν στοιχεία που αφορούν τόσο την ποιότητα των σχέσεων μεταξύ συνομηλίκων στην τάξη όσο και την ποιότητα των επιπέδων μάθησης μέσα στην τάξη.

Υλοποίηση μαθημάτων:

Τα μαθήματα θα πραγματοποιηθούν αρχικά με τη θεωρητική παρουσίαση, (διαλέξεις) με την υποστήριξη μέσω σύγχρονης τεχνολογίας. Στη συνέχεια θα επιδιωχθεί η διαλογική, κριτική, βιωματική προσέγγιση. Πριν την έναρξη των μαθημάτων θα αποσταλεί στους φοιτητές υποστηρικτικό υλικό.

Αξιολόγηση: Ομαδική εργασία για τις προδιαγραφές της οποίας θα χορηγηθούν αναλυτικές οδηγίες στο πρώτο ή στο δεύτερο μάθημα.

2^η ενότητα: Εξατομικευμένη μάθηση με εποπτεία (ΕΜΕ)

Διδάσκουσα: Μαρία Μουμουλίδου

Οι θεωρίες της κοινωνικής οικοδόμησης της μάθησης (Vygotsky, Bruner, Perret-Clermont, Doise, Mugny, Winnykamen) και η συμβολή τους μαθησιακή διαδικασία. Η ΕΜΕ και η συνεργατική μάθηση, τα γνωστικά και κοινωνικά οφέλη για τους εμπλεκόμενους σε αυτήν. Η ΕΜΕ ως ενίσχυση της τυπικής διδασκαλίας και η αντιμετώπιση της σχολικής αποτυχίας. Monitorat και tutorat. Η ΕΜΕ, η παιδαγωγική αλληλοβοήθεια και οι μορφές της. Οι στρατηγικές βοήθειας και η διαχείρισή τους. Τα όρια της ΕΜΕ. Η υποστηρικτική μάθηση (l'étayage) και η διαμεσολαβούμενη μάθηση. Μορφές ΕΜΕ στη σχολική τάξη στο πλαίσιο της διαφοροποιημένης παιδαγωγικής. Γνωστικές και κοινωνικές αλληλεπιδράσεις κατά την εφαρμογή της ΕΜΕ. Τα χαρακτηριστικά και οι δεξιότητες του tuteur. Οι προσανατολισμοί της έρευνας για την ΕΜΕ και παραδείγματα: η σύνδεση δημοτικού σχολείου και νηπιαγωγείου, η ανάγνωση στο δημοτικό σχολείο και το νηπιαγωγείο, η μεθοδολογική και παιδαγωγική ΕΜΕ στο Πανεπιστήμιο.

Στόχοι του μαθήματος είναι οι Μεταπτυχιακοί Φοιτητές (ΜΦ) να μπορούν :

1. Να κατανοήσουν τόσο το θεωρητικό πλαίσιο του μαθήματος όσο και τις εφαρμογές του και να τα χρησιμοποιήσουν δημιουργικά στην εργασία τους ως μέλος της ομάδας.
2. Να “Μάθουν με εποπτεία” αποτελεσματικά, μέσα από τη θεωρία και τη βιωματική εμπειρία.
3. Να συνεργάζονται και να στηρίζουν τη μαθησιακή διαδικασία του συμφοιτητή τους «εποπτεύοντάς» τον.
4. Να αναπτύξουν γνωστικές αλληλεπιδράσεις με στόχο την επίτευξη συγκεκριμένων στόχων και την απόκτηση νέων γνώσεων.
5. Να επιλύουν δημιουργικά τα εμπόδια που συναντά ο συμφοιτητής τους κατά τη διάρκεια της “μάθησης με εποπτεία”.
6. Να επωφεληθούν από τις γνώσεις του συμφοιτητή τους και να μπορούν να μεταδίδουν τις γνώσεις τους, αναπτύσσοντας αποτελεσματικές διδακτικές πρακτικές.
7. Να “Δεσμευτούν” σε μια μαθησιακή διαδικασία που ξεπερνά τις παρούσες ικανότητές τους.
8. Να μεταφέρουν προοδευτικά στον συμφοιτητή τους την ευθύνη απόκτησης ικανοτήτων και γνώσεων (λογική της ζώνης επικείμενης ανάπτυξης).
9. Να “Δεσμευτούν” ενεργητικά σε μια συμμετοχική διαδικασία μάθησης, μέσα από ανάληψη πρωτοβουλιών στη διεξαγωγή του μαθήματος και την ένταξη του τελικού αποτελέσματος σε αυτήν (λογική του project).
10. Να κατανοήσουν τις ανάγκες του συμφοιτητή τους, ανταποκρινόμενοι σε αυτές, παράγοντας από κοινού ένα συγκεκριμένο αποτέλεσμα (εργασία).
11. Να στοχαστούν πάνω στις ιδίες τους τις διδακτικές παρεμβάσεις, την αποτελεσματικότητά τους και την πρόοδο που σημείωσαν στο γνωστικό επίπεδο.

Υλοποίηση μαθημάτων:

1. Τα τρία πρώτα μαθήματα θα αναπτυχθούν ως διάλεξη και στη διάρκεια του 4^{ου} θα βιώσουν οι φοιτητές, ανά δύο, στην πράξη “ΕΜΕ”, χρησιμοποιώντας σχετικά άρθρα και κείμενα, που θα τους δοθούν πριν από το 1^ο μάθημα, αλλά και στη διάρκειά του.
2. Στο μέτρο που ένας από τους δύο φοιτητές σημειώνει πρόοδο, ο άλλος «αποσύρεται» σταδιακά και δεν παρεμβαίνει παρά στην περίπτωση που του ζητηθεί βοήθεια από τον πρώτο για αντιμετώπιση συγκεκριμένης δυσκολίας (φθίνουσα υποστήριξη της μάθησης).
3. Οι φοιτητές θα χρησιμοποιούν Η/Υ του Εργαστηρίου Πληροφορικής του Τμήματος ή και δικούς τους για αναζήτηση βιβλιογραφίας σε συνεργασία (ανά δύο).
4. Κάθε μάθημα θα ολοκληρώνεται με την εκτίμηση της εργασίας που πραγματοποιήθηκε: δυσκολίες, πρόοδοι, αναστολές κλπ, και θα προτείνεται ένα πλαίσιο σχεδιασμού της επόμενης συνάντησης από κοινού με τους φοιτητές.

Ο ρόλος του διδάσκοντα:

1. Διαμεσολαβητικός για τα μέλη της δυάδας, ως προς την επίλυση ενδεχόμενων προβλημάτων συνεργασίας, κατανόησης ή άλλου τύπου.
2. Συντονιστικός της μαθησιακής κατάστασης, με διδακτικές παρεμβάσεις ενισχυτικού χαρακτήρα, όταν χρειάζεται.
3. Ρυθμιστικός για δημιουργική ενσωμάτωση στο μάθημα των προτάσεων και κρίσεων των φοιτητών, προσαρμόζοντάς το στις ανάγκες τους.
4. Ενημερωτικός: πληροφορεί εξαρχής για το ρόλο του κάθε μέλους της δυάδας και παρέχει ανατροφοδότηση για τη μαθησιακή πορεία της κάθε δυάδας.
5. Καθοδηγητικός: εγγυάται τη μεταγνωστική καθοδήγηση των φοιτητών σχετικά με την πορεία τους, όπως θα εκφράζεται μέσα από την υλοποίηση της εργασίας.
6. Υποστηρικτικός: στηρίζει το κίνητρο στους φοιτητές tuteurs.

Αξιολόγηση

Συνεργατική εργασία (δύο φοιτητές), με οδηγίες που θα δοθούν στο 1^ο μάθημα.

3η ενότητα: Συνεργατική μάθηση: διαδικασίες, μορφές, τεχνικές

Διδάσκων: Κων/νος Καραδημητρίου

Ο όρος συνεργατική μάθηση αναφέρεται στη μέθοδο διδασκαλίας η οποία έχει οργανωθεί με τέτοιο τρόπο ώστε οι εκπαιδευτικοί στόχοι να υλοποιούνται από μικρές ομάδες μαθητών που αλληλεπιδρούν. Στη σύγχρονη εκπαιδευτική βιβλιογραφία αναδεικνύονται τόσο η αποτελεσματικότητα της μεθόδου όσο και τα οφέλη για τους μαθητές στην καλλιέργεια ανώτερων νοητικών λειτουργιών, στην κοινωνική συμπεριφορά, στην αποδοχή διαφορετικών πολιτισμών κ.α..

Στόχος του μαθήματος είναι να εξοικειωθούν οι φοιτητές με τις διαδικασίες, τις μορφές και τις τεχνικές της συνεργατικής μεθόδου διδασκαλίας. Εξετάζονται τα παρακάτω θέματα:

- Συστατικά στοιχεία της συνεργατικής μάθησης.
- Τρόποι δημιουργίας θετικής αλληλεξάρτησης ανάμεσα στα μέλη της ομάδας.
- Διαδικασίες, μοντέλα και τεχνικές της συνεργατικής μάθησης.
- Διαδικασίες αξιολόγησης της συνεργατικής μάθησης.
- Ο ρόλος του εκπαιδευτικού.

Τρόπος αξιολόγησης του μαθήματος στο σύνολό του: απαλλακτική εργασία με παρουσίαση.

A2Y. Κοινωνικοπολιτισμικές προσεγγίσεις της ανάπτυξης και της μάθησης

Υπεύθυνη και διδάσκουσα μαθήματος: Αλεξάνδρα Καρούσου, Επίκουρη Καθηγήτρια ΤΕΕΠΗ-ΔΠΘ

1. Κοινωνικοπολιτισμικές προσεγγίσεις της ανάπτυξης και της μάθησης

Σε αντίθεση με τις κλασικές θεωρίες γνωστικής ανάπτυξης οι οποίες εστίαζαν, ως επί το πλείστον, σε εσωτερικές διεργασίες μάθησης, πιο σύγχρονες θεωρητικές προσεγγίσεις εκλαμβάνουν την ανάπτυξη ως μία σύνθετη δυναμική διεργασία άρρηκτα συνδεδεμένη με το πλαίσιο ή περιβάλλον (διαπροσωπικό, κοινωνικό, πολιτισμικό, γλωσσικό, κλπ) με το οποίο αλληλεπιδρά καθημερινά το παιδί. Προτείνουν πως η ανάπτυξη μπορεί να μελετηθεί και να ερμηνευθεί μόνο ως αναπόσπαστο μέρος του πολυσύνθετου πλαισίου αυτού.

Με αφετηρία τη θεωρία του Vygotsky, αλλά και με αναφορές στα πιο σύγχρονα 'παράδειγματα' της θεωρίας των δυναμικών συστημάτων και της οικο-συστημικής προσέγγισης της ανάπτυξης, το μάθημα στοχεύει στην παρουσίαση και κριτική συζήτηση των θεωρητικών προσεγγίσεων που δίνουν έμφαση στον ρόλο των διαπροσωπικών σχέσεων, του κοινωνικού περιβάλλοντος και του εκάστοτε πολιτισμικού πλαισίου μέσα στο οποίο μεγαλώνει το παιδί. Πρόκειται για θεωρητικές προτάσεις στα πλαίσια των οποίων η ανάδυση των γνωστικών ικανοτήτων και η μάθηση λαμβάνουν χώρα με τρόπο πάντα συνεργατικό και πολυδιάστατο.

ΜΑΘΗΣΙΑΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Οι φοιτητές με την ολοκλήρωση του μαθήματος:

- Θα μπορούν να διακρίνουν τις ποικίλες διαστάσεις της ανάπτυξης (γνωστική, κοινωνική, επικοινωνιακή, συναισθηματική, κλπ) και θα γνωρίζουν τις βασικές θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις που έχουν προταθεί για την μελέτη της ανάπτυξης και της μάθησης.
- Θα είναι σε θέση να περιγράψουν σε βάθος τις ποικίλες αναπτυξιακές θεωρίες και θα μπορούν να διακρίνουν αυτές που δίνουν έμφαση σε κοινωνικο-πολιτισμικούς παράγοντες.
- Θα μπορούν να προσεγγίσουν κριτικά τις εν λόγω θεωρίες, καθώς και να εντοπίσουν τις μεταξύ τους σχέσεις, ομοιότητες και διαφορές.
- Θα είναι σε θέση να συζητήσουν τις προεκτάσεις των εν λόγω προσεγγίσεων στην εκπαίδευση, καθώς και να προτείνουν πιθανές εφαρμογές τους στην εκπαιδευτική πράξη.
- Θα μπορούν να αντλήσουν αυτόνομα πληροφορίες σχετικά με πρόσφατα εμπειρικά δεδομένα και να τις παρουσιάσουν με τρόπο συνοπτικό, συνεκτικό και τεκμηριωμένο.

2. Κοινωνικο-πολιτισμικές συνιστώσες της μαθηματικής εκπαίδευσης

Στα πλαίσια των διαλέξεων θα προσκληθούν επιστήμονες εγνωσμένου κύρους που σχετίζονται με το γνωστικό αντικείμενο. Προσκαλεσμένος καθηγητής: Χαράλαμπος Σακονίδης, Καθηγητής.

Αξιολόγηση

Κάθε φοιτητής πρέπει να εξεταστεί με επιτυχία και στις δύο φάσεις της αξιολόγησης.

1. Ανάπτυξη ενότητας από τον φοιτητή (30%)

Κάθε φοιτητής πραγματοποιεί μία παρουσίαση (περίπου 40-45 λεπτά) μίας θεματικής περιοχής της επιλογής του. Ακολουθούν ερωτήσεις και συζήτηση επί της παρουσίασης.

Δύο ή τρεις φοιτητές μπορούν να δουλέψουν στην ίδια θεματική περιοχή επιλέγοντας ο καθένας μία διαφορετική διάσταση του θέματος, στην οποία θα εμβαθύνει. Στην περίπτωση αυτή, οι εργασίες θα παρουσιαστούν μαζί, εν είδει συμποσίου.

Το εποπτικό υλικό που θα χρησιμοποιηθεί για την ανάπτυξη της ενότητας (διαφάνειες, βίντεο, κτλ) παραδίδεται στον διδάσκοντα, στο τέλος του εξαμήνου.

2. Εκπόνηση εργασίας (70%)

Έκταση εργασίας: 2. 500 περίπου λέξεις (±10%)

Βιβλιογραφική επισκόπηση ενός συγκεκριμένου θέματος εντός της θεματικής περιοχής που επέλεξε ο κάθε φοιτητής.

A3E. Ειδικά θέματα και εφαρμογές

Υπεύθυνη μαθήματος: Βάσω Μπρουσκέλη, Επίκουρη Καθηγήτρια ΤΕΕΠΗ-ΔΠΘ

Διδάσκοντες: Αντώνης Καμπάς, Αναπληρωτής Καθηγητής ΤΕΦΑΑ-ΔΠΘ, Βάσω Μπρουσκέλη Κυριάκος Ζαφειριάδης, Διδάκτορας Ειδικής Αγωγής

Ειδικά θέματα και εφαρμογές: διαταραχές της ψυχοκινητικής ανάπτυξης και προγράμματα παρέμβασης

Διδάσκων: Αντώνης Καμπάς

Σκοπός αυτής της ενότητας που αποτελείται από τέσσερα μέρη (μία διάλεξη, δυο εργαστήρια και μία άσκηση εφαρμογής) είναι να παρουσιάσει συνοπτικά τις βασικές κατηγορίες διαταραχών της ψυχοκινητικής ανάπτυξης, να εστιάσει στη συχνότερα εμφανιζόμενες κινητικές δυσκολίες όπως η «αναπτυξιακή διαταραχή της κινητικής

συναρμογής», να παρουσιάσει μεθόδους αξιολόγησής τους και προσεγγίσεις παρέμβασης για την αντιμετώπισή τους. Επιπλέον στα πλαίσια της ενότητας οι φοιτητές/τριες θα εκπαιδευτούν στην εφαρμογή εργαλείων ανίχνευσης και αξιολόγησης των κινητικών δυσκολιών, στη διαχείριση των δεδομένων που προκύπτουν από την ανίχνευση/αξιολόγηση καθώς και στο σχεδιασμό και την εφαρμογή παρεμβατικών προγραμμάτων ψυχοκινητικής.

Με βάση τα παραπάνω, οι φοιτητές/τριες μετά την ολοκλήρωση των τεσσάρων συνεδριών της ενότητας θα είναι σε θέση:

- να ανιχνεύουν και να αξιολογούν τις κινητικές δυσκολίες
- να διαχειρίζονται τα δεδομένα που προκύπτουν από τα παραπάνω
- να σχεδιάζουν προγράμματα ψυχοκινητικής με βάση τα αποτελέσματα της μέτρησης
- να υλοποιούν προγράμματα ψυχοκινητικής.

Μέθοδος διδασκαλίας: διάλεξη, εργαστήρια, άσκηση εφαρμογής

Τρόπος αξιολόγησης: παρουσίαση εργασίας με τη μορφή βιντεοσκοπημένης συνεδρίας ψυχοκινητικής.

Παρεμβάσεις σε παιδιά με χρόνια ασθένεια

Διδάσκουσα: Β. Μπρουσκέλη

Θέματα που μελετώνται, αναλύονται και συζητούνται αποτελούν, μεταξύ άλλων: η αντίληψη της χρόνιας ασθένειας από το παιδί, η σχέση των αναπτυξιακών έργων με τη χρόνια ασθένεια, οι επιπτώσεις της στην οικογένεια, η αντιμετώπιση της καταληκτικής ασθένειας, προτεινόμενες ψυχοκοινωνικές παρεμβάσεις, παραδείγματα προγραμμάτων παρέμβασης για παιδιά και γονείς.

Μέθοδος διδασκαλίας: Εισηγήσεις, κλινικά παραδείγματα, ασκήσεις διαχείρισης.

Τρόπος αξιολόγησης: Παρουσίαση εργασίας με τη μορφή αναρτημένης ανακοίνωσης (poster) συνεδριακού τύπου.

Συνεργατικές μορφές εκπαίδευσης σε μαθητές με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και αναπηρία

Διδάσκων: Ζαφειριάδης Κυριάκος

Ο σκοπός του προτεινόμενου μαθήματος είναι η εξειδίκευση και η εκπαίδευση των μεταπτυχιακών φοιτητών σε θέματα που αφορούν στην απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων, οι οποίες είναι απαραίτητες για την εκπαίδευση των ατόμων με ειδικές

εκπαιδευτικές ανάγκες και αναπηρία, για την ψυχοκοινωνική στήριξη των ίδιων, της οικογένειάς τους, αλλά και για την ενημέρωση του κοινωνικού συνόλου (εκπαιδευτικοί, εργοδότες και οι συνεργάτες στους χώρους εργασίας), ώστε να αμβλυνθούν οι προκαταλήψεις, να μειωθούν οι εκπαιδευτικές ανισότητες, να περιοριστεί η περιθωριοποίηση και ο στιγματιστικός παραγκωνισμός των ατόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και αναπηρία και να εξαλειφθεί η απομόνωσή τους.

Αναλυτικά, αποσαφηνίζονται έννοιες σχετικές με την ανίχνευση, την αξιολόγηση, τη διάγνωση αλλά και με την εκπαίδευση μαθητών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και αναπηρία, με τη μελέτη των γνωστικών και των κοινωνικών διεργασιών του τυπικά αναπτυσσόμενου ατόμου και τη σχέση τους με τη μάθηση και τη διδασκαλία. Επίσης, παρουσιάζονται τα αναπτυξιακά προβλήματα, η αξιολόγηση, η παρέμβαση και η υποστήριξη, καθώς και τα εκπαιδευτικά προγράμματα συνεργασίας στο πλαίσιο της Ειδικής Παιδαγωγικής. Ακόμη, αναλύονται η θεωρία της συνεργατικής διδασκαλίας, της διεπιστημονικής συνεργασίας και της συνεργασίας των ομηλικών και η απόκτηση δεξιοτήτων εφαρμογής τους, καθώς και η σύνδεσή τους με την εκπαιδευτική πραγματικότητα.

Με γνώμονα τα παραπάνω, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές μετά την παρακολούθηση του προτεινόμενου μαθήματος θα πρέπει να είναι σε θέση:

- Να αναγνωρίζουν, να εντοπίζουν και να αξιολογούν τα ιδιαίτερα γνωστικά, συναισθηματικά και κοινωνικά χαρακτηριστικά των μαθητών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και αναπηρία, όπως:
 - ✓ Μαθητών με Δυσλεξία (δυσγραφία, δυσαναγνωσία, δυσορθογραφία, δυσαριθμησία)
 - ✓ Μαθητών με Διαταραχή Ελλειμματικής Προσοχής- Υπερκινητικότητα
 - ✓ Μαθητών με Διαταραχές του Φάσματος του Αυτισμού
- Να είναι σε θέση να σχεδιάζουν, να υλοποιούν και να αξιολογούν συνεργατικά και εξατομικευμένα εκπαιδευτικά προγράμματα, μετά από την εκπαιδευτική αξιολόγηση.
- Να αξιοποιούν τα σύγχρονα ερευνητικά δεδομένα στον χώρο της Ειδικής Παιδαγωγικής.

Τρόπος διδασκαλίας του μαθήματος:

1. Εισηγήσεις από τον διδάσκοντα
2. Επισκέψεις και παρακολούθηση δράσεων σε χώρους εκπαίδευσης μαθητών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και αναπηρία αλλά και φορείς ψυχοκοινωνικής στήριξης
3. Εμπλοκή των μεταπτυχιακών φοιτητών σε εκπαιδευτικές δράσεις

Τρόπος αξιολόγησης

Η αξιολόγηση μπορεί να περιλαμβάνει:

- Παρουσίαση μιας δράσης, την οποία παρακολούθησαν (ατομικά)

- Ανάλυση επιστημονικού άρθρου (σε συνεργασία με άλλον/ους φοιτητή/ες)
- Συγγραφή εργασίας (ατομική ή ομαδική)

A4E. Πρακτικές μουσειακής αγωγής και φιλαναγνωσίας σε τυπικές και άτυπες ομάδες εκπαίδευσης

Υπεύθυνη Μαθήματος: Κατερίνα Γιόφτσαλη, Διδάκτορας Μουσειοπαδαγωγικής

Διδάσκοντες: Κατερίνα Γιόφτσαλη, Βασιλική Βασιλούδη, Διδάκτορας Παιδικής Λογοτεχνίας

Το εν λόγω μάθημα επιχειρεί να καταδείξει ορισμένες πρακτικές με τις οποίες οι συμμετέχοντες θα εξοικειωθούν με βασικά εργαλεία και δράσεις προώθησης της μουσειακής αγωγής και φιλαναγνωσίας σε τυπικές και άτυπες ομάδες μάθησης.

Οι στόχοι του μαθήματος είναι:

- να εξετάσει τη δυναμική σχέση που αναπτύσσεται μεταξύ των μουσείων και του κοινού τους, με βάση σύγχρονες θεωρίες περί επικοινωνίας και μάθησης αξιοποιώντας παραδείγματα από διεθνείς και εγχώριες μελέτες.
- να εξοικειώσει τους φοιτητές με το σχεδιασμό και την αξιολόγηση μουσειακών εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων.
- να εξοικειώσει τους φοιτητές με τις βασικές αρχές που διέπουν ένα πρόγραμμα φιλαναγνωσίας
- να ασκήσει τους φοιτητές στον σχεδιασμό και την εφαρμογή δράσεων φιλαναγνωσίας με τη χρήση κατάλληλων εργαλείων σε τυπικά και άτυπα περιβάλλοντα μάθησης

Στο τέλος του μαθήματος, οι φοιτητές:

- θα έχουν γνωρίσει διαφορετικές επικοινωνιακές και εκπαιδευτικές θεωρίες και θα μπορούν να αναγνωρίζουν την εφαρμογή στοιχείων τους στο χώρο του μουσείου.
- θα μπορούν να σχεδιάσουν εκπαιδευτικές δραστηριότητες για διαφορετικές ομάδες κοινού.
- θα έχουν γνωρίσει διαφορετικές προσεγγίσεις και μεθόδους αξιολόγησης εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων.
- θα έχουν διερευνήσει το πεδίο της φιλαναγνωσίας, όπως αυτό έχει διαμορφωθεί στον ευρωπαϊκό χώρο, μέσα από συγκεκριμένα παραδείγματα επιτυχημένων πρακτικών εθνικής εμβέλειας.
- θα είναι σε θέση να σχεδιάζουν διδακτικά σενάρια και ελεύθερες δράσεις φιλαναγνωσίας.
- θα είναι σε θέση να εκπονούν προγράμματα μουσειακής αγωγής, αξιοποιώντας και τις δράσεις φιλαναγνωσίας.

Διδακτική προσέγγιση και αξιολόγηση μαθήματος

Οι φοιτητές θα προσεγγίσουν τα παραπάνω θέματα μέσα από διδασκαλία, διάβασμα, συζήτηση, επισκέψεις σε μουσεία, βιβλιοθήκες και δημιουργικά εργαστήρια. Οι φοιτητές θα εργάζονται ατομικά και σε ομάδες πάνω σε επιλεγμένα θέματα. Η αξιολόγηση του μαθήματος θα βασιστεί στον σχεδιασμό, και την αξιολόγηση μιας εκπαιδευτικής δράσης που θα περιλαμβάνει πρακτικές μουσειακής αγωγής και φιλιαναγνωσίας και θα παρουσιαστεί σε μορφή γραπτής εργασίας στο τέλος του εξαμήνου. Η έκταση των εργασιών δεν θα υπερβαίνει τις 3.000-3.500 λέξεις.

Σχεδιάγραμμα μαθήματος

Συγκεκριμένα, οι ενότητες που θα αναπτυχθούν περιλαμβάνουν τα εξής θέματα:

A. Πρακτικές μουσειακής αγωγής (Κ. Γιόφτσαλη)

1. Παρουσίαση και ανάλυση μοντέλων επικοινωνίας και η εφαρμογή τους στο μουσείο.
2. Θεωρίες για την εκπαίδευση: ποιες είναι και πώς έχουν επηρεάσει τον σχεδιασμό και την αξιολόγηση εκθεμάτων και προγραμμάτων στο μουσείο
3. Ανάπτυξη στρατηγικών μάθησης μέσω αντικειμένων
4. Σχεδιασμός και αξιολόγηση εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων σε τυπικές ομάδες.
5. Σχεδιασμός και αξιολόγηση εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων σε άτυπες ομάδες.
6. Προσκεκλημένη ομιλήτρια
7. Μελέτη περίπτωσης σε μουσεία της πόλης.
8. Παρουσίαση «Μελέτης Περίπτωσης» από τους φοιτητές
9. Μουσεία και φιλιαναγνωσία

B. Πρακτικές Φιλιαναγνωσίας (B. Βασιλούδη)

10. Το περιβάλλον της ανάγνωσης στην Ελλάδα και την Ευρώπη
11. Φιλιαναγνωσία και αναλυτικό πρόγραμμα
12. Σχεδιασμός δράσεων φιλιαναγνωσίας: μελέτη παραδειγμάτων
13. Παρουσίαση προγραμμάτων φιλιαναγνωσίας με εστίαση στον χώρο του μουσείου

A5E. Ειδικά θέματα και εφαρμογές

Υπεύθυνη μαθήματος: Ευαγγελία Κοψαλίδου, *Μουσικός ΕΕΠ*

Διδάσκουσες: Ευαγγελία Κοψαλίδου, Μυρσίνη Λατζουράκη, *Θεατροπαιδαγωγός ΕΕΠ*

Εκπαίδευση μέσα από μουσική και θεατρική δράση

Με βάση την σύζευξη των δύο τεχνών, της μουσικής και του θεάτρου, οι φοιτητές θα προσεγγίσουν μέσα από την θεατρική και τη μουσική τεχνική, τη φύση και τις λειτουργίες της δραματικής και της μουσικής τέχνης. Με παιχνίδια ρόλων, αυτοσχεδιασμό, διδασκαλία μουσικών μοτίβων και τραγουδιών θα γνωρίσουν τον τρόπο διαχείρισης των εκφραστικών τους μέσων, ενώ παράλληλα θα προσπαθήσουν να ενσωματώσουν ήχους και ρυθμούς στις εκπαιδευτικές τους δράσεις. Στόχος, να μπορούν να οργανώσουν ένα θεατρικό δρώμενο χρησιμοποιώντας και συνδυάζοντας δραματικό λόγο, ρυθμό και μουσική.

Επιπρόσθετα, σκοπός του θεατρικού μέρους των μαθημάτων η κατανόηση της μεθοδολογίας του θεάτρου και η χρήση αυτής ως θεατρικό εργαλείο για την προσέγγιση, αντίληψη και επίλυση καταστάσεων. Μέσα από αυτοσχεδιασμό, ανάλυση ρόλων και τεχνικές θεάτρου επιδιώκεται η αντίληψη της οργάνωσης του χρόνου, του χώρου και της δομής μιας θεατρικής πράξης. Η διερεύνηση των ηχοχρωμάτων και του ρυθμού του λόγου, η χρήση ηχοτοπίων και μουσικής αποσκοπεί στην ενίσχυση ή αποφόρτιση της δραματικής έντασης των υπό ανάπτυξη θεμάτων.

Τρόπος αξιολόγησης: εργασία

Κ6Υ. Εθνογραφικές εφαρμογές στις τυπικές και τις άτυπες μορφές εκπαίδευσης

Υπεύθυνος μαθήματος: Βασίλης Δαλκαβούκης, *Επίκουρος καθηγητής ΤΙΕ-ΔΠΘ*

Το μάθημα περιλαμβάνει καταρχάς την αποσαφήνιση της έννοιας «Εθνογραφία» και την ιστορική της εξέλιξη. Ο βασικός στόχος αυτής της θεωρητικής προσέγγισης είναι να κατανοήσουν οι φοιτητές τη σχέση Κοινωνικής και Πολιτισμικής Ανθρωπολογίας από τη μια μεριά, και Εθνογραφίας από την άλλη, τόσο στο πλαίσιο του λεγόμενου «Εθνογραφικού Ρεαλισμού», δηλαδή την κλασική εκδοχή της Κοινωνικής Ανθρωπολογίας, όσο και στο πλαίσιο της «Πολιτισμικής Κριτικής», που ανανέωσε την επιστημολογική συζήτηση για την Κοινωνική Ανθρωπολογία και την Εθνογραφία. Στη συνέχεια επιδιώκεται η συστηματική διδασκαλία των μεθοδολογικών εργαλείων της εθνογραφικής προσέγγισης (συμμετοχική παρατήρηση, συνέντευξη, ημερολόγιο κ.λπ.) στο πλαίσιο των ποιοτικών μεθόδων έρευνας, ώστε οι φοιτητές του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών να εξοικειωθούν με μια κατ' αρχήν μεθοδολογική διαδικασία.

Στη συνέχεια, στόχος του μαθήματος είναι να κατανοήσουν οι φοιτητές την αναγκαιότητα της εθνογραφικής προσέγγισης απέναντι στη σύγχρονη εκπαιδευτική διαδικασία, όσον αφορά τόσο τις τυπικές όσο και τις άτυπες μορφές εκπαίδευσης. Καταρχάς αποσαφηνίζεται η βασική (μεθοδολογική κατά κύριο λόγο) διαφορά ανάμεσα στα γνωστικά αντικείμενα Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης και Ανθρωπολογία της Εκπαίδευσης, αλλά και τα πλαίσια της σύγχρονης εκπαιδευτικής διαδικασίας τόσο διεθνώς όσο κυρίως στην ελληνική εκπαίδευση (εκπαίδευση μεταναστών, μειονοτική εκπαίδευση, εκπαίδευση ενηλίκων κ.λπ.), ώστε να διαμορφωθεί ένα σαφές πλαίσιο εφαρμογής της εθνογραφικής μεθόδου ως εργαλειακής προσέγγισης για την παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού, διδακτικών προσεγγίσεων κ.λπ. στην τυπική και την άτυπη εκπαίδευση. Βασικά

εννοιολογικά εργαλεία για την προσέγγιση των ζητημάτων αυτών είναι οι έννοιες της ταυτότητας και της ετερότητας, τα γνωστικά μοντέλα, η συσχέτιση της εκπαιδευτικής διαδικασίας με την έννοια του πολιτισμού (culture) κ.λπ.

Χρονοδιάγραμμα διδασκαλίας

- 1^η Ενότητα: Η έννοια της Εθνογραφίας. Ανάμεσα στη θεωρία και τη μέθοδο.
- 2^η Ενότητα: Τα μεθοδολογικά εργαλεία. Α) Η έννοια της συμμετοχικής παρατήρησης
- 3^η Ενότητα: Τα μεθοδολογικά εργαλεία. Β) Η συνέντευξη
- 4^η Ενότητα: Τα μεθοδολογικά εργαλεία. Γ) Το εθνογραφικό ημερολόγιο και η αρχειακή εθνογραφία.
- 5^η Ενότητα: Εθνογραφία της εκπαίδευσης και εθνογραφία στην εκπαίδευση.
- 6^η Ενότητα: Εθνογραφία και άτυπες μορφές εκπαίδευσης. Ανασχεδιάζοντας την εκπαιδευτική διαδικασία.
- 7^η – 10^η Ενότητα: Παραδείγματα – εφαρμογές.

Τρόπος αξιολόγησης

Το μάθημα θα εξεταστεί με την εκπόνηση πρωτότυπης εθνογραφικής εργασίας που θα περιλαμβάνει:

- Α) Βιβλιογραφική έρευνα και αποδελτίωση.
- Β) Έρευνα πεδίου (επιτόπια έρευνα και /ή αρχειακή έρευνα, ανάλογα με το θέμα).
- Γ) Σύνοψη εθνογραφικού κειμένου έκτασης 5.000-10.000 λέξεων (χωρίς να υπολογίζεται η βιβλιογραφία και το τυχόν Παράρτημα).

Οι εργασίες μπορούν να είναι και ομαδικές. Τα θέματα θα αφορούν την εθνογραφική προσέγγιση ζητημάτων που σχετίζονται με τις τυπικές ή τις άτυπες μορφές εκπαίδευσης, συγχρονικά (στο παρόν) ή ιστορικά (στο παρελθόν), και η μορφή τους μπορεί να ποικίλει, ανάλογα με τον τρόπο προσέγγισης του ερευνητή ή την ιδιαιτερότητα του θέματος (π.χ. ιστορικοποιημένες ή δραματοποιημένες εθνογραφίες, οπτικοποιημένες εθνογραφίες κ.ο.κ.). Ωστόσο, η τυπική δομή μιας εθνογραφικής εργασίας περιλαμβάνει: Θεωρητική και μεθοδολογική εισαγωγή, «πυκνή περιγραφή» του εμπειρικού υλικού που συγκεντρώθηκε κατά τη φάση της έρευνας πεδίου, συμπεράσματα, παράθεση βιβλιογραφίας και Παράρτημα (όπου κατατίθεται μέρος του εμπειρικού υλικού).

B1Y. Μελέτη της ετερότητας- διαπολιτισμική ετοιμότητα

Υπεύθυνος μαθήματος: Αντώνης Σαπουντζής, Επίκουρος Καθηγητής ΤΕΕΠΗ-ΔΠΘ

Διδάσκοντες: Αντώνης Σαπουντζής, Δέσποινα Σακκά, Καθηγήτρια ΠΤΔΕ-ΔΠΘ

Σκοπός του μαθήματος είναι η ανάδειξη των ζητημάτων που μπορεί να προκύψουν σε ένα πολυπολιτισμικό εκπαιδευτικό πλαίσιο, η θεωρητική κατάρτιση των εκπαιδευτικών και η ενδυνάμωση τους μέσα από βιωματικές διαδικασίες ώστε να μπορούν να ανταπεξέλθουν στις προκλήσεις που μπορεί να θέσει ένα τέτοιο περιβάλλον.

Στη σειρά των διαλέξεων του μαθήματος αυτού εξετάζονται διαφορετικές μορφές ετερότητας (εθνότητα, φύλο, θρησκεία, γλώσσα) στο πλαίσιο της σχολικής τάξης. Εξετάζεται ακόμη η ανάπτυξη των προκαταλήψεων στα παιδιά καθώς και κοινωνικο-ψυχολογικές θεωρίες διομαδικών σχέσεων. Έμφαση δίνεται στην ανάπτυξη της ταυτότητας του «εαυτού» και του «άλλου» μέσα από διαφορετικά θεωρητικά πλαίσια, ενώ εξετάζεται και η ανάπτυξη των στερεοτύπων, και ειδικότερα το πως αναπτύσσεται το περιεχόμενό τους, ο ρόλος τους σε γνωστικό επίπεδο και ειδικότερα στην επεξεργασία των πληροφοριών καθώς και η σημασία τους για τις σχέσεις μεταξύ των ομάδων. Μελετώνται τεχνικές μείωσης των προκαταλήψεων και άμβλυνσης των στερεοτύπων. Τέλος γίνεται αναφορά σε θεωρίες που αφορούν την πολιτισμική προσαρμογή μειονοτήτων σε νέα πολιτισμικά περιβάλλοντα.

Στόχος του μαθήματος είναι να κατακτήσουν οι φοιτητές τη σχετική θεωρητική γνώση και να συγκροτήσουν εργαλεία για την διαχείριση ζητημάτων που σχετίζονται με την ετερότητα στην εκπαιδευτική διαδικασία.

Αξιολόγηση

Μια ομαδική εργασία από δύο άτομα. Η έκταση της θα είναι περίπου 5.000 λέξεις. Θα είναι σε γραμματοσειρά Times New Roman μεγέθους 12 και με διπλό διάκενο. Επίσης θα υπάρχει μια πρώτη σελίδα με όλα τα απαραίτητα στοιχεία και η βιβλιογραφικές παραπομπές θα είναι με το σύστημα της Αμερικανικής Ψυχολογικής Εταιρείας (APA).

B2Y. Διδασκαλία της ελληνικής σε πολυπολιτισμικά περιβάλλοντα

Υπεύθυνη μαθήματος: Βασιλική Τσάκωνα, *Επίκουρη Καθηγήτρια*

Διδάσκουσες: Ζωή Γαβριηλίδου, *Καθηγήτρια*, Τμήμα Φιλολογίας-ΔΠΘ, Βασιλική Τσάκωνα

Στόχος του μαθήματος είναι να εξοικειώσει τους/τις φοιτητές/τριες με τις ιδιαιτερότητες και της δυνατότητες γύρω από τη διδασκαλία της ελληνικής ως δεύτερης/ξένης γλώσσας και ως γλώσσας καταγωγής/πολιτισμικής κληρονομιάς (heritage language).

Ξεκινώντας από τον θεωρητικό προβληματισμό γύρω από τη δι/πολυγλωσσία και τις γλωσσικές στάσεις απέναντι στις γλώσσες καταγωγής και την επίσημη γλώσσα του σχολείου, έμφαση θα δοθεί στο πώς μέσα από τις πρακτικές και τις παρεμβάσεις τους οι εκπαιδευτικοί μπορούν να διδάξουν την ελληνική σε παιδιά από μειονοτικά ή μεταναστευτικά περιβάλλοντα, καλλιεργώντας παράλληλα τον σεβασμό στη γλωσσική και ευρύτερα κοινωνιοπολιτισμική ποικιλότητα σε όλα τα παιδιά ανεξαρτήτως καταγωγής.

Στο πλαίσιο αυτό, οι φοιτητές/τριες θα έρθουν σε επαφή με αναλυτικά προγράμματα σπουδών που προορίζονται για τη διδασκαλία της ελληνικής ως δεύτερης/ξένης γλώσσας και ως γλώσσας καταγωγής/πολιτισμικής κληρονομιάς. Επίσης, με στόχο τον εμπλουτισμό τόσο των προγραμμάτων αυτών όσο και των θεωρητικών και πρακτικών εργαλείων που καλούνται να αξιοποιήσουν οι εκπαιδευτικοί, στο μάθημα θα συζητηθούν σύγχρονα μοντέλα γραμματισμού που αξιοποιούν τις πρακτικές γραμματισμού των μαθητών/τριών και αποσκοπούν στην ανάδειξη της πολυγλωσσίας και της πολυπολιτισμικότητας μέσα στη σχολική τάξη.

Αξιολόγηση:

Ζωή Γαβριηλίδου: Συγγραφή διδακτικού σεναρίου για την διαχείριση της διαφορετικότητας στην τάξη (ομαδική εργασία) 80% προφορική συμμετοχή στο μάθημα 20%.

Βασιλική Τσάκωνα: Στην αρχή των μαθημάτων θα δοθούν άρθρα ισάριθμα των φοιτητών/τριών. Καθένας/μιά θα αναλάβει την παρουσίαση ενός άρθρου και ταυτόχρονα όλοι/ες θα πρέπει να διαβάσουν τη βιβλιογραφία αυτή και να προετοιμαστούν για τις προφορικές παρουσιάσεις. Οι παρουσιάσεις θα γίνονται στη διάρκεια των μαθημάτων, οπότε για κάθε φοιτητή/τρια η ημερομηνία παρουσίασης θα ορίζεται ανάλογα με το άρθρο/θέμα που έχει επιλέξει. Δεν απαιτείται για αυτή την ενότητα τελική γραπτή εργασία.

Τρόπος αξιολόγησης για τις ενότητες αυτές:

- 40% προφορική παρουσίαση άρθρου στην τάξη
- 30% προφορική συμμετοχή στο μάθημα, συνέπεια και ενδιαφέρον για αυτό
- 30% περιλήψεις των άρθρων που παρουσιάζονται και ερωτήσεις σχετικά με αυτά

B3E Εκπαίδευση μειονοτήτων και μεταναστών

Υπεύθυνος μαθήματος: Γιώργος Μαυρομμάτης, *Επίκουρος Καθηγητής ΤΕΕΠΗ-ΔΠΘ*

Διδάσκοντες: Γιώργος Μαυρομμάτης, Κώστας Τσιτσελίκης, *Αναπληρωτής Καθηγητής ΠΑΜΑΚ*, Κώστας Τσιούμης, *Καθηγητής, ΤΕΠΑΕ-ΑΠΘ*

Το μάθημα εστιάζει στις πολιτικές, ιστορικές και νομικές διαστάσεις της εκπαίδευσης ιστορικών μειονοτήτων και μεταναστών και προχωρά σε συγκριτική μελέτη μοντέλων διαπολιτισμικής εκπαίδευσης και σε μελέτη διαπολιτισμικών και διπολιτισμικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων τόσο σε εθνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο. Γίνονται αναφορές αφενός τα εκπαιδευτικά συστήματα χωρών με μεγάλη παράδοση στη εκπαίδευση μεταναστών σε Ευρώπη, Αυστραλία και Αμερική (Καναδά και ΗΠΑ) και στις αλλαγές που υπήρξαν κατά την τελευταία 70ετία, και αφετέρου στα εκπαιδευτικά συστήματα των ιστορικών μειονοτήτων στην Ευρώπη. Ιδιαίτερο αντικείμενο μελέτης αποτελεί η εκπαίδευση των ιστορικών μειονοτήτων στην Ελλάδα, με έμφαση στη εκπαίδευση των Θρακιωτών Μουσουλμάνων μειονοτικών.

Τρόπος αξιολόγησης

Η αξιολόγηση του μαθήματος γίνεται με εργασίες. Μέρος της αξιολόγησης αποτελεί και μια παρουσίαση στην αίθουσα (αυστηρά 10λεπτη) - η παρουσίαση αφορά όλους τους φοιτητές (παρουσιαστή και ακροατές) καθώς τα θέματα σε κάποια σημεία θα είναι κοινά, και θα πρέπει να υπάρξει κοινή κατανόηση του ζητήματος, κοινός προβληματισμός και αλληλοδιορθώσεις.

B4E. Αφηγήσεις της διαφορετικότητας: κείμενα και ιδεολογίες

Υπεύθυνη μαθήματος: Αναστασία Οικονομίδου, *Αναπληρώτρια Καθηγήτρια ΤΕΕΠΗ-ΔΠΘ*

Διδάσκουσες: Σούλα Οικονομίδου, Σοφία Ιακωβίδου, *Επίκουρη Καθηγήτρια ΤΕΕΠΗ-ΔΠΘ*

Το μάθημα εστιάζει στον τρόπο με τον οποίο αναπαρίστανται στη λογοτεχνία οι κυρίαρχες εκφάνσεις της διαφορετικότητας (έμφυλη ταυτότητα, κοινωνική τάξη, γλώσσα, εθνική υπαγωγή, θρησκεία).

Στόχος είναι να καταστεί σαφής η σχέση λογοτεχνικού κειμένου και ιδεολογίας και πιο συγκεκριμένα να αναδειχθούν οι τρόποι με τους οποίους η ιδεολογία εγγράφεται σ' ένα λογοτεχνικό κείμενο. Εκκινώντας λοιπόν από μια εξέταση των εννοιολογημάτων «ιδεολογία» και «διαφορετικότητα», θα περάσουμε στα ίδια τα λογοτεχνικά κείμενα και τις δικές τους α-λήθειες, όπως αυτές διακλαδίζονται σε δύο διαφορετικές κατευθύνσεις: τη λογοτεχνία που απευθύνεται σε παιδιά και αυτή που απευθύνεται σε ενήλικες. Η λογοτεχνική απόδοση του «διαφορετικού» θα αναδείξει έτσι την πλατιά της γκάμα.

Τρόπος αξιολόγησης: Γραπτή εργασία

B5E. Μέσα επικοινωνίας σε πολυπολιτισμικά περιβάλλοντα

Υπεύθυνος και δδάσκων του μαθήματος: Νικόλαος Παναγιώτου, *Επίκουρος Καθηγητής, Τμήμα Δημοσιογραφίας-ΑΠΘ*

MME σε πολυπολιτισμικά περιβάλλοντα

Στόχος του μαθήματος είναι να αναδειχθεί ο ρόλος, η σημασία αλλά και η αξιοποίηση των MME σε πολυπολιτισμικά περιβάλλοντα. Στα πλαίσια αυτά εξετάζονται η επεξεργασία και διανομή των ειδήσεων MME (σε τοπικό εθνικό και παγκόσμιο επίπεδο), η έννοια του μεταβαλλόμενου επικοινωνιακού περιβάλλοντος, καθώς και ζητήματα όπως η διαχείριση η και η πρόσβαση στην πληροφορία, η ροή των πληροφοριών, καθώς και η πληροφορική υπερφόρτωση. Σκοπός του μαθήματος αυτού είναι να βοηθήσει τους φοιτητές/τριες να κατανοήσουν τον τρόπο με τον οποίο τα MME λειτουργούν αλλά και μπορούν να αξιοποιηθούν προκειμένου να αντανakλούν με ακρίβεια τον, πολιτισμικά και γλωσσικά, ποικιλόμορφο χαρακτήρα της κοινωνίας, τόσο στο περιεχόμενο του προγράμματος, όσο και στη σύνθεση του έμφυχου δυναμικού. Οι θεματικές ενότητες στις οποίες εστιάζει το μάθημα περιλαμβάνουν: πολιτική και πολιτιστική σημασία των MME, ο ρόλος, η οργάνωση και η λειτουργία των MME, διαδικασίες παραγωγής και τα χαρακτηριστικά του ενημερωτικού και πολιτιστικού περιεχομένου των μέσων σε πολυπολιτισμικά περιβάλλοντα.

Διάρθρωση – Αξιολόγηση μαθήματος

Το μάθημα θα διεξαχθεί με διαλέξεις, ομαδικές εργασίες, καθώς και με παρουσιάσεις φοιτητών. Η κάθε συνάντηση θα αποτελείται από διάλεξη καθώς και παρουσίαση/συζήτηση ενός άρθρου/κειμένου από έναν φοιτητή/τρια.

Ο τελικός βαθμός του φοιτητή/τριας θα είναι το άθροισμα του βαθμού από την παρουσίαση του άρθρου/κειμένου, των κειμένων που έχει καταθέσει κατά τη διάρκεια του μαθήματος (20%) και της τελικής εργασίας (40%).

**Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας
του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ)**

**ΚΑΙΝΟΤΟΜΕΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΣΕ ΠΟΛΥΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΑ**

**του Τμήματος Επιστημών της Εκπαίδευσης στην Προσχολική Ηλικία
(ΤΕΕΠΗ) του ΔΠΘ**

για Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης (ΜΔΕ)

στις κατευθύνσεις:

A. Άτυπες, μη τυπικές και τυπικές μορφές εκπαίδευσης

&

B. Εκπαίδευση στη διαπολιτισμική ετοιμότητα

A. Εισαγωγή μεταπτυχιακών φοιτητών και διαδικασία επιλογής

Άρθρο 1

Κατανομή των θέσεων Μεταπτυχιακών φοιτητών (ΜΦ)

Ο αριθμός των εισακτέων στο ΠΜΣ ανά έτος, που προβλέπεται στο άρθρο 7 της εγκριτικής Υπουργικής Απόφασης (ΥΑ), είναι κατ' ανώτατο όριο είκοσι οκτώ (28) και κατανέμεται κατά το δυνατόν ισότιμα στις δύο παρακάτω κατευθύνσεις ειδίκευσης:

A. Κατεύθυνση: *Άτυπες, μη τυπικές και τυπικές μορφές εκπαίδευσης και*

B. Κατεύθυνση: *Εκπαίδευση στη διαπολιτισμική ετοιμότητα*

Άρθρο 2

Προκήρυξη των θέσεων ΜΦ

Η Προκήρυξη των θέσεων ΜΦ για το ΜΔΕ του ΠΜΣ «Καινοτόμες Παιδαγωγικές Προσεγγίσεις σε Πολυπολιτισμικά Εκπαιδευτικά Περιβάλλοντα» δημοσιεύεται στον τύπο, στην ιστοσελίδα του ΤΕΕΠΗ του ΔΠΘ και σε σχετικούς δικτυακούς τόπους έως τον μήνα Μάιο κάθε ακαδημαϊκού έτους.

Άρθρο 3

Κριτήρια επιλογής των ΜΦ

Στο ΠΜΣ γίνονται δεκτοί σύμφωνα με το άρθρο 4 της ΥΑ:

- Πτυχιούχοι Παιδαγωγικών Τμημάτων Νηπιαγωγών, Δημοτικής Εκπαίδευσης και Ειδικής Αγωγής, Επιστημών της Εκπαίδευσης στην Προσχολική Ηλικία, Τμημάτων Φιλοσοφίας-Παιδαγωγικής-Ψυχολογίας, Τμημάτων Ψυχολογίας, Τμημάτων Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού, Τμημάτων Κοινωνιολογίας, Κοινωνικής Ανθρωπολογίας, Πολιτικών και Οικονομικών Επιστημών, Εκπαιδευτικής Πολιτικής και Κοινωνικής Διοίκησης, Τμημάτων Μέσων Μαζικής Επικοινωνίας, Τμημάτων Μουσικών και Θεατρικών Σπουδών, Τμημάτων Φιλολογίας, Φιλοσοφίας και Παιδαγωγικής, Ιστορίας, Εθνολογίας, Εθνογραφίας και Καλών Τεχνών, Τμημάτων Περιβάλλοντος και Θετικών Επιστημών (Μαθηματικών, Φυσικών, Χημικών, Βιολόγων και Πληροφορικής) της ημεδαπής ή αντίστοιχων αναγνωρισμένων ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής και
- Πτυχιούχοι συναφούς γνωστικού αντικείμενου Τμημάτων ΤΕΙ ή αντίστοιχων με αυτά αναγνωρισμένων ιδρυμάτων της αλλοδαπής.

Οι υποψήφιοι ΜΦ υποβάλλουν έως την ορισμένη, από την Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύστασης (ΓΣΕΣ), ημερομηνία κατάθεσης τα παρακάτω δικαιολογητικά:

1. Αίτηση συμμετοχής στη διαδικασία επιλογής στην οποία προσδιορίζεται για ποια από τις δύο κατευθύνσεις ενδιαφέρεται ο υποψήφιος.

2. Βιογραφικό Σημείωμα για την ακαδημαϊκή πορεία του υποψηφίου.
3. Αναλυτική βαθμολογία προπτυχιακών σπουδών από την οποία να προκύπτει βαθμός πτυχίου ή διπλώματος όχι μικρότερος του έξι και μισό (6,5).
4. Επικυρωμένο αντίγραφο Πτυχίου/ων ή Διπλώματος/ων ΑΕΙ ή ΤΕΙ της ημεδαπής ή αντίστοιχων ομοταγών αναγνωρισμένων ιδρυμάτων της αλλοδαπής (με τις αντίστοιχες βεβαιώσεις ισοτιμίας του ΔΟΑΤΑΠ).
5. Επικυρωμένο πιστοποιητικό πολύ καλής γνώσης τουλάχιστον μιας ξένης γλώσσας, (Αγγλικής ή Γαλλικής) ή και της Ελληνικής για τους αλλοδαπούς.
6. Αντίγραφα τυχόν ερευνητικών εργασιών.
7. Επικυρωμένα αντίγραφα τυχόν αναγνωρισμένων μεταπτυχιακών τίτλων σπουδών.

Οι υποψηφιότητες εξετάζονται καταρχήν από την Τριμελή Επιτροπή Αξιολόγησης ως προς το αν πληρούν τις τυπικές προϋποθέσεις που ορίζει η εγκριτική ΥΑ για τις κατηγορίες πτυχιούχων (άρθρο 4).

Οι υποψήφιοι που πληρούν τις ως άνω προϋποθέσεις προκειμένου να εισαχθούν στο ΠΜΣ υποβάλλονται σε γραπτές εξετάσεις και προσωπική συνέντευξη που διενεργούνται το μήνα Σεπτέμβριο κάθε ακαδημαϊκού έτους.

Στις γραπτές εξετάσεις διαγωνίζονται σε δύο εισαγωγικά μαθήματα: «Σύγχρονες τάσεις παιδαγωγικής» και «Διαπολιτισμική εκπαίδευση».

Επιπλέον, όσοι από τους υποψήφιους δεν διαθέτουν κρατικό πιστοποιητικό γλωσσομάθειας επιπέδου C1 (Γ1) ή συναφές με αυτό πτυχίο ΑΕΙ από αγγλόφωνη ή γαλλόφωνη χώρα του εξωτερικού από το οποίο προκύπτει η πολύ καλή γνώση της ξένης γλώσσας, υποβάλλονται σε εξετάσεις στην Αγγλική ή Γαλλική γλώσσα (οι ημεδαποί) ή στην ελληνική (οι αλλοδαποί).

Άρθρο 4

Τρόπος επιλογής των ΜΦ

Την αξιολόγηση των υποψηφίων στα εισαγωγικά μαθήματα διενεργούν δύο μέλη ΔΕΠ που ορίζονται από την ΓΣΕΣ ως εξεταστές, των οποίων το γνωστικό αντικείμενο και το επιστημονικό έργο είναι συναφές με τα προαναφερόμενα μαθήματα.

Η βαθμολογία των γραπτών δοκιμίων γίνεται σε κλίμακα 0-10 και προκύπτει ως ΜΟ των βαθμών των δύο εξεταστών.

Η προσωπική συνέντευξη διενεργείται από Τριμελή Επιτροπή Αξιολόγησης. Ο τόπος και ο χρόνος της συνέντευξης γνωστοποιείται στους υποψηφίους ΜΦ με σχετική ανακοίνωση της γραμματείας του ΠΜΣ η οποία και αναρτάται στον σχετικό πίνακα ανακοινώσεων και στη σχετική ιστοσελίδα του ΤΕΕΠΗ.

Η βαθμολογία στην προσωπική συνέντευξη έχει ως βάση την κλίμακα 0-10.

Η τελική επιλογή των υποψηφίων από την τριμελή Επιτροπή Αξιολόγησης γίνεται με συνεκτίμηση:

- των τυπικών προσόντων (βαθμός πτυχίου $\Sigma=10\%$),
- των στοιχείων που προκύπτουν από τον φάκελο του υποψηφίου (εργασίες, σχετική προϋπηρεσία, βαθμοί σχετικών με το ΠΜΣ μαθημάτων από αναλυτική βαθμολογία κλπ.). $\Sigma=15\%$,
- των αποτελεσμάτων στις εισαγωγικές εξετάσεις ($\Sigma=50\%$), και
- της αξιολόγησης των υποψηφίων κατά την προσωπική συνέντευξη ($\Sigma=25\%$).

Η αποδοχή των νέων ΜΦ για κάθε μία από τις δύο κατευθύνσεις του ΠΜΣ εγκρίνεται μετά από συζήτηση στην ΓΣΕΣ.

Κατά τη συζήτηση η ΓΣΕΣ ενδέχεται, να ορίσει ως απαιτούμενο για τη συμμετοχή ενός επιτυχόντος ΜΦ στο ΠΜΣ την επιτυχή παρακολούθηση συγκεκριμένων μαθημάτων από το προπτυχιακό πρόγραμμα του ΤΕΕΠΗ.

Ο κατάλογος των επιτυχόντων ΜΦ ανακοινώνεται από τη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. και δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του ΤΕΕΠΗ.

B. Ακαδημαϊκές υποχρεώσεις των ΜΦ

Άρθρο 5

Εγγραφές στο ΠΜΣ

Οι επιτυχόντες νέοι ΜΦ εγγράφονται στο ΠΜΣ στο χρονικό διάστημα που ανακοινώνεται κάθε ακαδημαϊκό έτος από τη Γραμματεία. Στην αίτησή τους δηλώνουν την κατεύθυνση καθώς και τα μαθήματα του προπτυχιακού προγράμματος σπουδών του ΤΕΕΠΗ που έχουν την υποχρέωση να παρακολουθήσουν, στην περίπτωση που κατά την εισαγωγή τους έχει κριθεί ότι απαιτείται κάτι τέτοιο.

Άρθρο 6

Δίδακτρα και Υποτροφίες- Διαχείριση του 25% για λειτουργικές δαπάνες

1) Οι ΜΦ υποχρεούνται να καταβάλουν τα δίδακτρα εντός δύο (2) εβδομάδων από την έναρξη των μαθημάτων του κάθε εξαμήνου εκτός από το πρώτο εξάμηνο σπουδών που αυτά πρέπει να καταβληθούν μια εβδομάδα πριν από την έναρξη των μαθημάτων. Η καταβολή των διδάκτρων γίνεται στον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας (ΕΛΚΕ) του ΔΠΘ ο οποίος είναι αρμόδιος για τη διαχείρισή τους (σύμφωνα με το Άρθρο 8 του Ν. 3685/08).

2) Μετά από απόφαση της ΓΣΕΣ υποτροφίες μπορεί να παρέχονται σε φοιτητές. Το ύψος

των υποτροφιών καθώς και οι υποχρεώσεις των υποτρόφων ΜΦ καθορίζονται από τη ΓΣΕΣ.

3) Οι λειτουργικές δαπάνες που αφορούν στο 25%, θα αφορούν σε κάθε δαπάνη επιλέξιμη κατά τον κανονισμό του ΠΜΣ και τους κανονισμούς του ΕΛΚΕ, εξαιρουμένων των αμοιβών-αποζημιώσεων του διδακτικού, τεχνικού και διοικητικού προσωπικού και θα είναι:

- Συντήρηση και ανανέωση υλικοτεχνικής υποδομής, αναβάθμιση αιθουσών διδασκαλίας, αιθουσών συνεδριάσεων και εργαστηρίων του ΠΜΣ και του Τμήματος.
- Καταβολή συνδρομών σε έγκυρα επιστημονικά περιοδικά (journals) και βάσεις δεδομένων (data bases) καθώς και προμήθεια επιστημονικών βιβλίων των γνωστικών αντικειμένων του ΠΜΣ και του Τμήματος.
- Προμήθεια, συντήρηση και ανανέωση εξοπλισμού για εργαστήρια, αίθουσες διδασκαλίας, αίθουσες συνεδριάσεων και εργαστηρίων του ΠΜΣ και του Τμήματος.
- Προμήθεια και συντήρηση λογισμικού και αγορά τεχνογνωσίας (λ.χ. case studies, τυποποιημένα διεθνώς tests) του ΠΜΣ και του Τμήματος.
- Έξοδα διοργάνωσης επιστημονικών συνεδρίων, συμποσίων και ημερίδων με κύριο διοργανωτή το ΠΜΣ του Ιδρύματος.

Άρθρο 7

Σύνθεση του Διπλώματος

Το πρόγραμμα σπουδών περιλαμβάνει Μαθήματα (Μ), Διαλέξεις, Σεμινάρια Βιωματικά εργαστήρια (ΔΣΒ) Μεταπτυχιακή Πρακτική Άσκηση (ΜΠΑ) και Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία (ΜΔΕ).

Για την απόκτηση του ΜΔΕ απαιτούνται εκατόν είκοσι (120) Πιστωτικές Μονάδες (ECTS), οι οποίες αναλύονται ως εξής:

1. Οι 60 ΠΜ προέρχονται από την παρακολούθηση και την επιτυχή εξέταση στα 9 μαθήματα (4 κορμού και 5 κατεύθυνσης).
2. Οι 30 ΠΜ προέρχονται από: α. την παρακολούθηση και την επιτυχή εξέταση σε Διαλέξεις (ΔΣΒ1), Σεμινάρια και Βιωματικά Εργαστήρια (ΔΣΒ2) της ΜΠΑ και β. το σχεδιασμό, την προετοιμασία και επιτυχή υλοποίηση της Μεταπτυχιακής Πρακτικής Άσκησης.
3. Οι 30 ΠΜ προέρχονται από την εκπόνηση και επιτυχή αξιολόγηση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας.

Άρθρο 8

Χρονική διάρκεια σπουδών και ωρολόγιο πρόγραμμα

Η χρονική διάρκεια των σπουδών ορίζεται σε τέσσερα (4) ακαδημαϊκά εξάμηνα (σύμφωνα

με το άρθρο 5 της ΥΑ), μη συμπεριλαμβανομένης της περιόδου παρακολούθησης των πρόσθετων μαθημάτων.

Η φοίτηση στο πρόγραμμα θεωρείται ότι λήγει με την ολοκλήρωση της συγγραφής και της δημόσιας παρουσίασης της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας.

Ο μέγιστος χρόνος παραμονής στο ΠΜΣ είναι επτά (7) ακαδημαϊκά εξάμηνα, μη συμπεριλαμβανομένης της περιόδου παρακολούθησης των πρόσθετων μαθημάτων. Μετά την πάροδο των επτά εξαμήνων ο φοιτητής που δεν έχει ολοκληρώσει τις υποχρεώσεις του διαγράφεται αυτομάτως.

Παράταση των προθεσμιών αυτών γενικώς δεν επιτρέπεται.

Τα μαθήματα, σεμινάρια και λοιπά στοιχεία του προγράμματος κατανέμονται στα εξάμηνα όπως αναφέρεται στο Άρθρο 6 της ΥΑ. Παρέκκλιση επιτρέπεται μετά από αιτιολογημένη απόφαση της ΓΣΕΣ.

Στην αρχή κάθε εξαμήνου καταρτίζεται το ωρολόγιο πρόγραμμα του εξαμήνου. Τα μαθήματα και σεμινάρια πραγματοποιούνται κατά τις απογευματινές ώρες και δύνανται να πραγματοποιηθούν και Σαββατοκύριακα ή αργίες.

Άρθρο 9

Παρακολούθηση Μαθημάτων, Διαλέξεων, Σεμιναρίων, Βιωματικών Εργαστηρίων και Δράσεων Πεδίου

Η απόκτηση του ΜΔΕ προϋποθέτει την επιτυχή ολοκλήρωση των σπουδών η οποία προκύπτει σύμφωνα με την εγκριτική ΥΑ (άρθρο 6):

➤ από την παρακολούθηση και την επιτυχή εξέταση συνολικά στα μαθήματα των εξαμήνων:

1° Εξάμηνο: 4 μαθήματα κορμού, δηλαδή, 3 υποχρεωτικά (Κ1Υ, Κ2Υ, Κ3Υ) και ένα (1) από τα 2 κατ' επιλογήν υποχρεωτικά (ΚΕ4, ΚΕ5)

2° Εξάμηνο: στα 5 μαθήματα κατεύθυνσης (Α1Υ, Α2Υ, Κ6Υ ή Β1Υ, Β2Υ, Κ6Υ) καθώς και δύο 2 από τα τρία 3 προσφερόμενα μαθήματα κάθε κατεύθυνσης /Α ή Β/),

➤ από τη βαθμολογία στην Μεταπτυχιακή Πρακτική Άσκηση, και

➤ από τη βαθμολογία της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας.

Οι υποχρεώσεις για παρακολούθηση και εξετάσεις σε Μαθήματα και την Μεταπτυχιακή Πρακτική Άσκηση έχουν ως ακολούθως:

Όλοι οι ΜΦ υποχρεούνται να παρακολουθήσουν και να αξιολογηθούν επιτυχώς στα ακόλουθα κατά εξάμηνο σπουδών μαθήματα, διαλέξεις, σεμινάρια, βιωματικά εργαστήρια και τις δράσεις πεδίου:

1^ο ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ

- K1. Εθνοπολιτισμικές διαφορές και κοινωνικές ανισότητες στην εκπαίδευση
- K2. Θεωρητικές και πρακτικές προσεγγίσεις της κοινωνικο-πολιτισμικής εμπύχωσης
- K3. Εκπαιδευτική έρευνα: μέθοδοι συλλογής και ανάλυσης δεδομένων
- ΚΕ4. Δια βίου μάθηση και εκπαίδευση ενηλίκων
- ΚΕ5. Εκπαιδευτικές γλώσσες προγραμματισμού, ψηφιακές ιστορίες και πολυμεσικές εφαρμογές

2^ο ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ

A Κατεύθυνση: «Άτυπες, μη τυπικές και τυπικές μορφές εκπαίδευσης», στα ακόλουθα μαθήματα κατεύθυνσης, τα εργαστήρια και τις δράσεις πεδίου:

- A1.Υ. Καινοτόμες παιδαγωγικές προσεγγίσεις και εναλλακτικές μορφές εκπαίδευσης
- A2.Υ. Κοινωνικοπολιτισμικές προσεγγίσεις της ανάπτυξης και της μάθησης

Δύο (2) μαθήματα επιλογής από τα παρακάτω τρία (3) προσφερόμενα :

A3E. Ειδικά θέματα και εφαρμογές:

- Παρεμβάσεις σε παιδιά με χρόνια ασθένεια
- Συνεργατικές μορφές εκπαίδευσης σε μαθητές με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και αναπηρία

A4E. Πρακτικές μουσειακής αγωγής και φιλαναγνωσίας σε τυπικές και άτυπες ομάδες εκπαίδευσης

A5E. Ειδικά θέματα και εφαρμογές: Εκπαίδευση μέσα από μουσική και θεατρική δράση

Ένα (1) υποχρεωτικό μάθημα κορμού:

K6Υ. Εθνογραφικές εφαρμογές στις τυπικές και τις άτυπες μορφές εκπαίδευσης

B Κατεύθυνση: «Εκπαίδευση στην διαπολιτισμική ετοιμότητα» στα ακόλουθα μαθήματα κατεύθυνσης, τα εργαστήρια και τις δράσεις πεδίου:

- B1Υ. Μελέτη της ετερότητας-Διαπολιτισμική ετοιμότητα
- B2Υ. Διδασκαλία της ελληνικής σε πολυπολιτισμικά περιβάλλοντα

Δύο (2) μαθήματα επιλογής από τα παρακάτω τρία (3) προσφερόμενα :

B3E. Εκπαίδευση μειονοτήτων και μεταναστών

B4E. Αφηγήσεις της διαφορετικότητας : κείμενα και ιδεολογίες

B5E. Μέσα επικοινωνίας σε πολυπολιτισμικά περιβάλλοντα

Ένα (1) υποχρεωτικό μάθημα κορμού:

Κ6.Υ. Εθνογραφικές εφαρμογές στις τυπικές και τις άτυπες μορφές εκπαίδευσης

Στα παραπάνω μαθήματα (κορμού ή κατεύθυνσης) η παρουσία των ΜΦ είναι υποχρεωτική. Επιτρέπονται μέχρι δύο (2) απουσίες (μία δικαιολογημένη και μία αδικαιολόγητη) σε κάθε μάθημα. Στην περίπτωση που ο αριθμός απουσιών είναι μεγαλύτερος των δύο (2) και οι λόγοι απουσίας είναι σοβαροί (εξαιρουμένων των επαγγελματικών υποχρεώσεων), τότε μετά από αίτηση του ενδιαφερόμενου ΜΦ η περίπτωση εξετάζεται από την Συντονιστική Επιτροπή του ΠΜΣ, η οποία εγκρίνει ή όχι το αίτημα και εισηγείται στη ΓΣΕΣ για την τελική έγκριση.

Στις περιπτώσεις εισαγωγής στο ΠΜΣ ΜΦ για τους οποίους – σύμφωνα με την απόφαση της ΓΣΕΣ – απαιτείται η παρακολούθηση προπτυχιακών μαθημάτων, αυτοί οι ΜΦ οφείλουν να τα παρακολουθήσουν πριν ή κατά τη διάρκεια των δύο πρώτων εξαμήνων λειτουργίας του ΠΜΣ. Οι όροι παρακολούθησης και εξέτασης στα προπτυχιακά μαθήματα είναι όμοιοι με τα ισχύοντα για τους προπτυχιακούς φοιτητές.

Άρθρο 10

Αξιολόγηση Μαθημάτων, Βιωματικών Εργαστηρίων και Δράσεων Πεδίου

Κάθε μάθημα διδάσκεται από έναν ή περισσότερους διδάσκοντες. Σε κάθε μάθημα ορίζεται από την ΓΣΕΣ ένας διδάσκων ως υπεύθυνος/συντονιστής του μαθήματος.

Η αξιολόγηση των μαθημάτων γίνεται με γραπτή ή προφορική εξέταση, εργασία, παρουσίαση, αναφορά (report) ή συνδυασμό των παραπάνω. Η ακριβής μορφή της αξιολόγησης καθορίζεται από τον ή τους διδάσκοντες σε σχέση και με τη φύση του κάθε μαθήματος.

Οι όροι αξιολόγησης σε κάθε μάθημα γνωστοποιούνται κατά την έναρξη της διδασκαλίας του μαθήματος από το μέλος ΔΕΠ, υπευθύνου/συντονιστή του μαθήματος.

Η βαθμολογία αντιστοιχεί στην κλίμακα 0-10 και προκύπτει από τον ΜΟ των βαθμών των δοκιμασιών που έχουν ανακοινώσει οι διδάσκοντες στην αρχή κάθε εξαμήνου ή από τον λόγο των συντελεστών βαρύτητας κάθε διδακτικής ενότητας του μαθήματος προς το δέκα (10) της βαθμολογικής κλίμακας.

Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης των μαθημάτων κοινοποιούνται με ευθύνη του υπευθύνου/συντονιστή του μαθήματος στους ΜΦ δεκαπέντε (15) ημέρες μετά την ημερομηνία εξέτασης ή στην περίπτωση που η αξιολόγηση γίνεται βάσει εργασιών, είκοσι (20) ημέρες μετά την ημερομηνία παράδοσης των εργασιών.

Σε περίπτωση αποτυχίας στην συνολική εξέταση ενός μαθήματος (βαθμός κάτω από τη βάση) δίνεται στους φοιτητές η δυνατότητα μιας (1) επαναληπτικής εξέτασης. Σε περίπτωση και νέας αποτυχίας ο ΜΦ υποχρεούται να παρακολουθήσει για μία επιπλέον

φορά το μάθημα και να αξιολογηθεί επιτυχώς.

Δεν επιτρέπεται η επαναληπτική εξέταση προκειμένου ο φοιτητής να βελτιώσει τη βαθμολογία του.

Για τα μαθήματα στα οποία η αξιολόγηση γίνεται με ασκήσεις ή/και τελική γραπτή εξέταση ισχύουν τα παρακάτω:

1. Τα μαθήματα του χειμερινού εξαμήνου εξετάζονται τον Φεβρουάριο (1^η εξεταστική) και τον Σεπτέμβριο (2^η εξεταστική).
2. Τα μαθήματα του εαρινού εξαμήνου εξετάζονται τον Ιούνιο (1^η εξεταστική) και τον Σεπτέμβριο (2^η εξεταστική).

Για τα μαθήματα στα οποία προβλέπεται κατάθεση εργασίας ισχύουν τα εξής:

1. Για μάθημα του χειμερινού εξαμήνου, το θέμα της εργασίας δίνεται από τον διδάσκοντα τέλη Ιανουαρίου και η παράδοση της εργασίας γίνεται από τον φοιτητή έως 31 Μαρτίου (1^η εξεταστική).
2. Για τη 2^η εξεταστική, το θέμα δίνεται από τον διδάσκοντα τον Ιούνιο και η παράδοση της εργασίας γίνεται έως τις 10 Σεπτεμβρίου.

Για τα μαθήματα του εαρινού εξαμήνου, το θέμα της εργασίας δίνεται από τον διδάσκοντα τον Ιούνιο και η παράδοση γίνεται από τον φοιτητή έως τις 10 Σεπτεμβρίου (1^η εξεταστική). Για τη 2^η εξεταστική, το θέμα δίνεται από τον διδάσκοντα τον Ιανουάριο και η παράδοση της εργασίας γίνεται έως τις 31 Μαρτίου.

Μετά το πέρας της εξεταστικής οι ασκήσεις, τα γραπτά δοκίμια και κάθε άλλο τεκμήριο εξέτασης παραδίδονται από τον διδάσκοντα για φύλαξη στη Γραμματεία.

Άρθρο 11

Μεταπτυχιακή Πρακτική Άσκηση (ΜΠΑ)

Την ΜΠΑ συντονίζει ο υπεύθυνος Πρακτικής Άσκησης από κοινού με τους υπευθύνους των κατευθύνσεων και τους επόπτες, οι οποίοι προέρχονται κυρίως από το ΤΕΕΠΗ του ΔΠΘ.

Η ΜΠΑ υλοποιείται σε ποικίλους χώρους και φορείς, ιδιωτικούς και δημόσιους όπως :

- Δημόσια και ιδιωτικά σχολεία και νηπιαγωγεία.
- Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας.
- Παιδιατρικές Κλινικές.
- Οικογένειες με παιδιά σε ειδική συνθήκη ανάρρωσης (Homeschooling).
- Μουσεία.
- Δήμοι (Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης, Κέντρα Ανοιχτής Προστασίας Ηλικιωμένων, Εργαστήρια εικαστικών, Βιβλιοθήκες, Εκπαιδευτικά Πάρκα κ.λπ.)
- Κατασκηνώσεις.

- Μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί (Βιβλιοθήκες, Χωριά SOS, Παιγνιοθήκες κλπ.).
- Θεσμικοί και μη θεσμικοί χώροι εκπαίδευσης μεταναστών.
- Φυλακές ανηλίκων, Γυναικείες φυλακές.
- Μη κυβερνητικές οργανώσεις (Γιατροί χωρίς σύνορα, κλπ.)
- Μ.Μ.Ε. (τηλεοπτικά και ραδιοφωνικά κανάλια, κλπ.)
- Σύλλογοι (αθλητικοί, πολιτιστικοί, κλπ.)
- Φορείς και δομές των οποίων η λειτουργία έχει σκοπό τη φιλοξενία ή και την εκπαίδευση ανηλίκων και ενηλίκων (ΚΕΘΕΑ, Ορφανοτροφεία, κλπ.).

Προϋπόθεση για να συμμετέχει ο ΜΦ στην ΜΠΑ είναι να μην οφείλει κανένα μάθημα του ΠΜΣ μετά και από την επαναληπτική εξεταστική του Σεπτεμβρίου που προηγείται της ΜΠΑ.

Η ΜΠΑ αντιστοιχεί σε 30 πιστωτικές μονάδες (ECTS), οι οποίες εκφράζουν στο σύνολό τους τη βαρύτητα των υποχρεώσεων του φοιτητή για την ολοκλήρωση κάθε μέρους που την απαρτίζει σε συνάρτηση με τη χρονική διάρθρωσή της, όπως αναλύεται στη συνέχεια.

Ο ΜΦ για να συγκεντρώσει τις παραπάνω μονάδες θα πρέπει να ολοκληρώσει το πρόγραμμα της πρακτικής άσκησης με επιτυχία. Η μη επιτυχής ολοκλήρωση συνεπάγεται την υποχρέωση του φοιτητή να επαναλάβει την Μεταπτυχιακή Πρακτική Άσκηση ή μέρος αυτής. Για την βαθμολογία της ΜΠΑ ισχύει η ίδια κλίμακα με την οποία αξιολογούνται οι ΜΦ στα μαθήματα του ΠΜΣ (0-10). Ως ανεπιτυχής θεωρείται η αξιολόγηση του ΜΦ από τον επόπτη του με βαθμό μικρότερο της βάσης (5).

Η κατανομή των φοιτητών στους χώρους πρακτικής άσκησης και η κατανομή τους στους επόπτες γίνεται από τον υπεύθυνο Πρακτικής Άσκησης σε συνεργασία με τους επόπτες και με τους υπευθύνους των κατευθύνσεων.

Μετά τον προσδιορισμό του χώρου πρακτικής άσκησης του ΜΦ, ο επόπτης πραγματοποιεί την πρώτη επαφή με τον υπεύθυνο του φορέα στον οποίο θα πραγματοποιηθεί η πρακτική άσκηση, προκειμένου να συνεννοηθεί για το γενικότερο πλαίσιο υλοποίησης της πρακτικής.

Στη συνέχεια, ο επόπτης συντάσσει έγγραφο προς τον συγκεκριμένο φορέα στο οποίο αναφέρονται τα στοιχεία του φοιτητή, οι ημερομηνίες και το χρονικό εύρος της πρακτικής άσκησης, το αντικείμενο εργασίας του φοιτητή (τι θα κάνει και με ποιο τρόπο), καθώς και οι διευθύνσεις (σταθερό τηλέφωνο, κινητό και ηλεκτρονική διεύθυνση) του επόπτη και του φοιτητή για ενδεχόμενες επικοινωνίες. Αντίγραφο του εγγράφου αυτού καθώς και τυχόν απάντησης του φορέα και όποια άλλη αλληλογραφία κατατίθεται στη Γραμματεία του ΠΜΣ και ενσωματώνεται στον φάκελο του φοιτητή.

Η διάθρωση των δράσεων της ΜΠΑ προκειμένου αυτή να ολοκληρωθεί έχει ως εξής:

- Διαλέξεις, Σεμινάρια ΜΠΑ, Βιωματικά Εργαστήρια (45 ώρες).
- Κατευθύνσεις διάρκειας μιας εβδομάδας (15 ώρες).

- Σχεδιασμός του προγράμματος από τον φοιτητή και συνεδρίες ανατροφοδότησης με τον επόπτη (22 ώρες).
- Υλοποίηση διάρκειας δύο εβδομάδων (20 ώρες).
- Τελική συγγραφή εργασίας (40 ώρες).
- Αξιολόγηση της ΜΠΑ από τον επόπτη.

Οι κατευθύνσεις δίνονται πριν την έναρξη της ΜΠΑ στον φορέα υλοποίησής της. Κατά τη διαδικασία αυτή, ο επόπτης πραγματοποιεί συναντήσεις με τον φοιτητή ή με όλη την ομάδα των φοιτητών, της οποίας έχει την ευθύνη, με σκοπό να καθοδηγήσει τους φοιτητές και να προετοιμάσει μαζί τους το σχεδιασμό της δράσης που θα υλοποιηθεί. Συγκεκριμένα η διαδικασία αυτή περιλαμβάνει:

- Την ενημέρωση για το γενικό περιεχόμενο και τους στόχους του προγράμματος πρακτικής άσκησης και τον προσδιορισμό των μορφών και των τρόπων επικοινωνίας φοιτητή με τον επόπτη.
- Την ενημέρωση για τα γενικά χαρακτηριστικά του χώρου ή των χώρων πρακτικής άσκησης.
- Την καθοδήγηση του φοιτητή για την πρώτη καταγραφή των συνθηκών του συγκεκριμένου χώρου και την κατάρτιση του οργανογράμματός του.
- Τις κατευθύνσεις για τον γενικό σχεδιασμό του προγράμματος.
- Την καθοδήγηση για τη δομή και το περιεχόμενο της εργασίας την οποία πρέπει ο φοιτητής να παραδώσει.
- Την ενημέρωση για τα κριτήρια αξιολόγησης της εργασίας του φοιτητή τα οποία αφορούν:
 - A. την αρτιότητα παρουσίασης του σχεδιασμού του προγράμματος,
 - B. την υλοποίηση,
 - Γ. τις παραμέτρους αξιολόγησης και αυτο-αξιολόγησης,
 - Δ. τη γενικότερη εικόνα της εργασίας.

Με την έναρξη της ΜΠΑ ο επόπτης από κοινού με τον φοιτητή καταθέτουν στη Γραμματεία του ΠΜΣ Προκαταρκτική Φόρμα ΜΠΑ στην οποία αναφέρεται η ημερομηνία έναρξης της ΜΠΑ, ο χώρος στον οποίο διενεργείται και η διάρκειά της.

Οι φοιτητές προετοιμάζουν και καταθέτουν σχεδιασμό της πρακτικής τους στον επόπτη, ο οποίος συζητείται και βελτιώνεται από κοινού. Ο επόπτης εγκρίνει την έναρξη της πρακτικής.

Όλες οι ενδιάμεσες εκθέσεις του φοιτητή και οι παρατηρήσεις του επόπτη κρατούνται στον φάκελο του φοιτητή ο οποίος παραδίδεται στο τέλος της πρακτικής άσκησης στη Γραμματεία του ΠΜΣ.

Ο επόπτης παρακολουθεί την υλοποίηση της ΜΠΑ του ΜΦ σε όλη τη διάρκειά της.

Ο επόπτης παραλαμβάνει σε συγκεκριμένη ημερομηνία (προκαθορισμένη και γνωστοποιημένη στη Γραμματεία του ΠΜΣ) την τελική εργασία του φοιτητή επί του συνόλου της οποίας κάνει τις παρατηρήσεις και διορθώσεις του. Η εργασία αυτή περιλαμβάνει τις ενότητες σχεδιασμός, υλοποίηση και αξιολόγηση/αυτό-αξιολόγηση. Για κάθε ενότητα της εργασίας πρέπει να τεκμηριώνεται θεωρητικά η επιλογή των μεθόδων που ακολουθήθηκαν και η ανάλυση των στοιχείων που παρουσιάζονται σε αυτή. Επιπλέον για τη φάση της υλοποίησης πρέπει να τεκμηριώνεται η πορεία εξέλιξης της δράσης με οποιαδήποτε μέθοδο, μέσα στα πλαίσια της επιστημονικής δεοντολογίας (φωτογραφικό υλικό, συνεντεύξεις κ.λπ.). Στη συνέχεια ο φοιτητής παραδίδει την τελική μορφή της εργασίας στον επόπτη ο οποίος και πραγματοποιεί την τελική αξιολόγησή της.

Οι επόπτες έχουν την ευθύνη της συνολικής αξιολόγησης της πρακτικής άσκησης του κάθε ΜΦ.

Άρθρο 12

Θέματα Εκπόνησης Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας (ΜΔΕ)

Ο ΜΦ υποχρεούται ατομικά να εκπονήσει και με επιτυχία να υποστηρίξει δημόσια τη μεταπτυχιακή διπλωματική του εργασία μετά την ολοκλήρωση του 4ου εξαμήνου σπουδών.

Το θέμα της ΜΔΕ πρέπει να εντάσσεται στο αντικείμενο του ΠΜΣ και ειδικότερα της κατεύθυνσης που έχει επιλέξει ο ΜΦ και να αξιοποιεί τις γνώσεις που αποκτήθηκαν στα μαθήματα του ΠΜΣ και σε συγκεκριμένες εφαρμογές.

Τα ισχύοντα για την ανάληψη, εκπόνηση και υποστήριξη της ΜΔΕ ορίζονται παρακάτω:

12.1. Δικαίωμα υποβολής θέματος ΜΔΕ

Ο ΜΦ έχει δικαίωμα υποβολής θέματος ΔΕ εφόσον έχει ολοκληρώσει με επιτυχία όλα τα μαθήματα (κορμού και κατεύθυνσης) των δύο (2) πρώτων εξαμήνων και τα προπτυχιακά μαθήματα τα οποία πιθανόν έχει χρεωθεί με απόφαση της ΓΣΕΣ.

Οι ΜΦ του 3^{ου} εξαμήνου σπουδών υποβάλλουν, μέχρι το τέλος του δεύτερου μήνα φοίτησής τους στο συγκεκριμένο εξάμηνο (τέλη Οκτωβρίου όταν η φοίτηση στο 3ο εξάμηνο ξεκινήσει το Σεπτέμβριο), γραπτή πρόταση (Έντυπο Α: Αρχική Πρόταση Θέματος ΜΔΕ) του θέματος που τους ενδιαφέρει (τίτλο, περιγραφή του αντικειμένου έρευνας και της μεθοδολογίας που θα ακολουθηθεί και προσδοκώμενα αποτελέσματα) στη Γραμματεία του ΠΜΣ και στην αρχή του 4^{ου} εξαμήνου σπουδών, τον Φεβρουάριο, σε συνεργασία με τον επιβλέποντα καθηγητή, την τελική Δήλωση Θέματος (Έντυπο Β : Τελική Δήλωση Θέματος ΜΔΕ) με την κατά το δυνατόν τελική δομή της εργασίας και ένα κείμενο περίπου 3.500 λέξεων. Τα θέματα και οι επιβλέποντες (Α και Β επιβλέπων) καθηγητές που τα υποστηρίζουν επικυρώνονται από την Γ.Σ.Ε.Σ..

12.2. Μορφή και έκταση της ΜΔΕ

Η ΜΔΕ μπορεί να είναι θεωρητική, εφαρμοσμένη ή πειραματική και να περιέχει αναγνωρίσιμα στοιχεία πρωτοτυπίας και συμβολής στην επιστημονική γνώση. Το κείμενο πρέπει να πληροί τις προδιαγραφές και τη δομή μιας επιστημονικής εργασίας δηλαδή να περιλαμβάνει περιγραφή του θέματος της εργασίας, περιγραφή των πορισμάτων-αποτελεσμάτων της εργασίας, τη μεθοδολογία, παραδοχές, βιβλιογραφία και άλλα τυχόν αναγκαία υποστηρικτικά ή επεξηγηματικά στοιχεία (αναγκαία σχήματα, διαγράμματα, φωτογραφίες εικόνες κτλ.). Κάθε ΜΔΕ θα συνοδεύεται από μια σύντομη περίληψη 300 λέξεων περίπου στην Ελληνική και στην Αγγλική ή Γαλλική γλώσσα. Η ΜΔΕ ανάλογα με το θέμα και τους στόχους που θέτει μπορεί να είναι άλλης μορφής, όπως σχέδια (φυσικά ή σε ψηφιακή μορφή) ή σε μορφή πολυμέσων που να συνδυάζουν κείμενο, σχέδια, ήχο και κινούμενες εικόνες. Στις περιπτώσεις αυτές πρέπει να συνοδεύονται από σύντομο αλλά εμπειριστατωμένο κείμενο. Μετά από συνεννόηση με τον επιβλέποντα η συγγραφή της ΜΔΕ μπορεί να γίνει σε άλλη γλώσσα και να περιλαμβάνει εκτεταμένη περίληψη στην ελληνική.

Η έκταση της εργασίας μπορεί να είναι από 12.000-15.000 λέξεις, εκτός και αν η φύση της ΜΔΕ είναι άλλης μορφής όπως παραπάνω.

12.3. Επίβλεψη ΜΔΕ

Η επίβλεψη της Δ.Ε. γίνεται από ένα τακτικό και ένα αναπληρωματικό μέλος ΔΕΠ, το οποίο πρέπει να διδάσκει στο ΠΜΣ Σε ειδικές περιπτώσεις η ΓΣΕΣ μπορεί να ζητήσει επίβλεψη από μέλος ΔΕΠ Τμημάτων άλλων ΑΕΙ.

Κάθε μέλος ΔΕΠ του ΠΜΣ που διδάσκει στη γνωστική περιοχή της θεματικής πρότασης μπορεί να αναλάβει, ως πρώτος επιβλέπων, έως τρεις (3) ΜΔΕ Την ευθύνη για τη διερεύνηση του θέματος και την οριστικοποίηση της συνεργασίας με διδάσκοντα για την εκπόνηση ΜΔΕ έχει ο ΜΦ. Την ευθύνη για την οριστική μορφή της πρότασης για εκπόνηση ΜΔΕ έχει ο πρώτος επιβλέπων.

Οι προτάσεις κατατίθενται από τη Συντονιστική Επιτροπή στη ΓΣΕΣ για την τελική έγκριση.

12.4. Εξεταστική επιτροπή ΜΔΕ

Για κάθε ΜΔΕ ορίζεται από τη ΓΣΕΣ τριμελής Εξεταστική Επιτροπή (ΕΕ), η οποία αποτελείται από τον επιβλέποντα, τον αναπληρωτή επιβλέποντα και ένα άλλο μέλος ΔΕΠ συγγενούς ειδικότητας προς το θέμα της υπό κρίση ΜΔΕ. Η αρμοδιότητα της ΕΕ είναι να εγκρίνει ή όχι την επιστημονική αρτιότητα της προς υποστήριξη εργασίας και να την αξιολογήσει μετά την παρουσίαση.

Μετά την παρουσίαση-υποστήριξη της ΜΔΕ, η Εξεταστική Επιτροπή συντάσσει και υπογράφει Πρακτικό Δημόσιας Παρουσίασης της ΜΔΕ στο οποίο αναγράφονται τυχόν παρατηρήσεις ή σχόλια καθώς και ο τελικός βαθμός, ο οποίος προκύπτει ως ΜΟ από τους βαθμούς που προτείνουν τα τρία μέλη της ΕΕ.

12.5. Διαδικασία αξιολόγησης και ολοκλήρωσης της ΜΔΕ

Ο ελάχιστος χρόνος για την υποβολή της ΜΔΕ είναι σύμφωνα με την ΥΑ (άρθρο 5) τέσσερα (4) εξάμηνα. Στην περίπτωση θετικής κρίσης των επιβλεπόντων καθηγητών, η εξέταση-παρουσίαση της ΜΔΕ γίνεται στο τέλος του 4ου εξαμήνου. (ενδεικτικά, τον μήνα Ιούνιο για κύκλο φοίτησης με το 1ο εξάμηνο να ξεκινάει τον Οκτώβριο). Στην περίπτωση αρνητικής κρίσης ο ΜΦ έχει τη δυνατότητα επανα-υποβολής της μετά από δύο μήνες αφού βελτιώσει την εργασία σύμφωνα με τις παρατηρήσεις της ΕΕ κατά την επόμενη εξεταστική περίοδο (Σεπτεμβρίου). Σε περίπτωση αρνητικής κρίσης μετά τη 2η υποβολή, ο ΜΦ έχει το δικαίωμα, το επόμενο ακαδημαϊκό έτος, να αλλάξει το θέμα και τον επιβλέποντα. Στην περίπτωση αρνητικής κρίσης της δεύτερης του προσπάθειας έχει τα ίδια δικαιώματα με την πρώτη (επανα-υποβολή σύμφωνα με τις παρατηρήσεις μετά από 2 μήνες και υποστήριξη στην επόμενη εξεταστική). Στην περίπτωση και δεύτερης αποτυχίας ο ΜΦ αποκλείεται από τη χορήγηση του Μεταπτυχιακού Διπλώματος.

12.6. Εξέταση - Παρουσίαση της ΜΔΕ

Μετά την εκπόνηση της ΜΔΕ ο ΜΦ υποβάλλει στον επιβλέποντα και στα άλλα δύο μέλη της Εξεταστικής Επιτροπής τρία (3) αντίγραφα της τελικής ΜΔΕ. Εφόσον υπάρχει θετική κρίση από την Εξεταστική Επιτροπή, ορίζεται η ημερομηνία της προφορικής εξέτασης-παρουσίασης στο χρονικό διάστημα της ανωτέρω παραγράφου. Η έκταση και το βάθος της προφορικής εξέτασης κατά την υποστήριξη είναι ανάλογα της μορφής παρουσίασης της εργασίας. Η παρουσίαση- υποστήριξη των ΜΔΕ γίνονται σε δύο περιόδους (15-30 Ιουνίου και 15-31 Ιανουαρίου).

Μετά την προφορική παρουσίαση και υποστήριξη συνέρχεται η τριμελής Εξεταστική Επιτροπή, αξιολογεί την ΜΔΕ και διαμορφώνει τον τελικό βαθμό.

12.7. Αντίγραφα ΜΔΕ

Η ΜΔΕ υποβάλλεται εις τριπλούν για την κρίση και, μετά την αποδοχή της, μαζί με τυχόν διορθώσεις ή συμπληρώσεις, υποβάλλεται ένα πλήρες αντίγραφο της τελικής εργασίας (ακόμα και παραρτήματα, σημειώσεις, άρθρα, συνοδευτικό υλικό, κτλ.) σε ηλεκτρονική μορφή, και συγκεκριμένα σε cd-rom, στη βιβλιοθήκη του ΤΕΕΠΗ. Στις περιπτώσεις όπου η παρουσίαση μιας ΜΔΕ υποστηρίζεται από σχέδια, τότε θα υποβάλλονται αντίγραφα των πρωτοτύπων. Οι εργασίες αποτελούν ιδιοκτησία του ΠΜΣ, το οποίο διατηρεί το δικαίωμα της χρήσης και αναπαραγωγής τους για διδακτικούς και ερευνητικούς σκοπούς.

Άρθρο 13

Αξιολόγηση μαθημάτων και διδασκόντων

Στο τέλος κάθε εξαμήνου οι φοιτητές καλούνται από τη Συντονιστική Επιτροπή του ΠΜΣ να συμπληρώσουν ερωτηματολόγιο αξιολόγησης του μαθήματος και των διδασκόντων ή να συντάξουν από κοινού έκθεση αξιολόγησης για κάθε μάθημα σύμφωνα με τα κριτήρια που υποδεικνύονται από τη Συντονιστική Επιτροπή του ΠΜΣ.

Οι διδάσκοντες συμπληρώνουν ερωτηματολόγιο αυτό-αξιολόγησης.

Άρθρο 14

Απασχόληση και υποχρεώσεις των ΜΦ

Οι ΜΦ μπορούν να απασχοληθούν σε βοηθητικό/εργαστηριακό έργο στο πλαίσιο του προπτυχιακού προγράμματος σπουδών του ΤΕΕΠΗ σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία. Οι ΜΦ βοηθούν στο έργο της επιτήρησης των εξετάσεων μαθημάτων του προπτυχιακού κύκλου, αναλαμβάνουν (εκ περιτροπής) τη λειτουργία της Αίθουσας ΗΥ της «Κοινωνίας της Πληροφορίας», της Βιβλιοθήκης/Αναγνωστηρίου του ΠΜΣ, καθώς και της Δανειστικής Βιβλιοθήκης Εκπαιδευτικού Υλικού και Βιβλίων για την Προσχολική Εκπαίδευση του ΤΕΕΠΗ.

Άρθρο 15

Διαγραφή ΜΦ

Ο ΜΦ που δεν αποκτά το ΜΔΕ μέσα στη μέγιστη χρονική διάρκεια, δηλαδή επτά (7) εξάμηνα, διαγράφεται από το μητρώο των ΜΦ και χάνει την ιδιότητα του ΜΦ και επομένως τη δυνατότητα να συνεχίσει ενδεχομένως σε κάποιο μελλοντικό χρόνο. Η διαγραφή του επικυρώνεται από ΓΣΕΣ.

Άρθρο 16

Αναστολή φοίτησης και Διαγραφή ΜΦ

Α. Ο ΜΦ που αδυνατεί να συνεχίσει προσωρινά τη φοίτηση στο ΠΜΣ μπορεί με αιτιολογημένη αίτησή του να ζητήσει από τη ΓΣΕΣ την αναστολή της φοίτησής του για έως 2 εξάμηνα σπουδών κατά μέγιστο. Στην περίπτωση ικανοποίησης του αιτήματος από τη ΓΣΕΣ αναστέλλεται και η καταβολή των διδάκτρων για το διάστημα που διαρκεί η αναστολή φοίτησης.

Β. Ο ΜΦ που δεν αποκτά το ΜΔΕ μέσα στη μέγιστη χρονική διάρκεια όπως ορίζεται ανωτέρω, διαγράφεται αυτομάτως από το μητρώο των ΜΦ, χάνει την ιδιότητα του ΜΦ και επομένως τη δυνατότητα να συνεχίσει ενδεχομένως σε κάποιο μελλοντικό χρόνο. Η διαγραφή του επικυρώνεται από τη ΓΣΕΣ. Στο μέγιστο χρόνο δεν υπολογίζεται ο χρόνος αναστολής φοίτησης.

Γ. Όργανα και λειτουργία του ΠΜΣ - Υποχρεώσεις των διδασκόντων

Άρθρο 17

Όργανα και λειτουργία

Για την λειτουργία του Π.Μ.Σ. έχουν αρμοδιότητα τα παρακάτω όργανα:

1. Η Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύνοψης (ΓΣΕΣ) η οποία είναι αρμόδια για την παρακολούθηση, τον συντονισμό και την εφαρμογή του προγράμματος είναι η

Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύνοψης του ΤΕΕΠΗ.

Οι αρμοδιότητες της ΓΣΕΣ ειδικότερα είναι να:

- Ελέγχει την υλοποίηση του προγράμματος σπουδών του ΠΜΣ.
 - Προκηρύσσει την εκδήλωση ενδιαφέροντος για τους νέους ΜΦ.
 - Ορίζει τα μέλη των εξεταστικών επιτροπών.
 - Ορίζει τα μέλη της τριμελούς επιτροπής εξέτασης των υποψηφίων ΜΦ.
 - Εγκρίνει τους νέους ΜΦ.
 - Ορίζει τα μέλη της Συντονιστικής Επιτροπής.
 - Ορίζει τους επιβλέποντες και αναπληρωτές επιβλέποντες των ΜΔΕ.
 - Ορίζει τις Εξεταστικές Επιτροπές των ΜΔΕ.
 - Επικυρώνει την απονομή των μεταπτυχιακών διπλωμάτων.
 - Αποφασίζει για όλα τα θέματα του ΠΜΣ που δεν εμπεριέχονται στις διατάξεις του εσωτερικού κανονισμού.
2. Η Συντονιστική Επιτροπή (ΣΕ) του ΠΜΣ ορίζεται από τη Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύνοψης και είναι αρμόδια για την παρακολούθηση και τον συντονισμό λειτουργίας του ΠΜΣ.
 3. Ο Διευθυντής του ΠΜΣ προεδρεύει της Συντονιστικής Επιτροπής και ορίζεται από τη Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύνοψης για διετή θητεία με δυνατότητα ανανέωσης. Για την προώθηση της αποτελεσματικής εφαρμογής του ΠΜΣ ασκεί κυρίως τις εξής αρμοδιότητες:
 4. Εισηγείται στη ΓΣΕΣ κάθε θέμα που αφορά στην αποτελεσματική λειτουργία του ΠΜΣ.
 5. Παρακολουθεί την εφαρμογή του προγράμματος του ΠΜΣ και του παρόντος εσωτερικού κανονισμού σε όλα τα θέματα (οργανωτικά, λειτουργικά, διδακτικά, ερευνητικά, υλικοτεχνικής υποδομής, ΜΦ, διδακτικού προσωπικού, σχέσεων με συνεργαζόμενους καθηγητές του εξωτερικού, κτλ.) και εισηγείται στη ΓΣΕΣ προτάσεις για την αποτελεσματική λειτουργία και βελτίωση των υπηρεσιών του ΠΜΣ.
 6. Είναι δυνατόν να εξουσιοδοτείται από τη ΓΣΕΣ ώστε να προβαίνει στη λήψη αποφάσεων για υποθέσεις αναφορικά με θέματα που προσδιορίζονται στη σχετική εξουσιοδοτική απόφαση της ΓΣΕΣ.
 7. Συμμετέχει *ex officio* στην Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών του ΔΠΘ, ως

εκπρόσωπος του ΤΕΕΠΗ.

8. Συντάσσει τον οικονομικό προϋπολογισμό και απολογισμό του ΠΜΣ και τους υποβάλλει στη ΓΣΕΣ.
9. Παρακολουθεί την εκτέλεση του προϋπολογισμού και υπογράφει την έκδοση των εντολών πληρωμής των δαπανών του ΠΜΣ.
10. Για να ανταποκριθεί στο έργο που πηγάζει από τις πιο πάνω υποχρεώσεις απαλλάσσεται μερικώς από τα διδακτικά του καθήκοντα (Ν. 2454/97, άρθρ. 6 και εδ. Δ, του Άρθρου 2, του Ν. 3685/08) στο προπτυχιακό διδακτικό έργο του Τμήματος.
11. Ο Αναπληρωτής Διευθυντής του ΠΜΣ ορίζεται από τη ΓΣΕΣ και αναπληροί τον Διευθυντή όταν αυτός κωλύεται.
12. Οι Υπεύθυνοι/Συντονιστές μαθημάτων: Κάθε μάθημα υποστηρίζεται από ένα συντονιστή που είναι και διδάσκων του μαθήματος. Οι αρμοδιότητες τους είναι να συνεργάζονται με όλους τους διδάσκοντες του μαθήματος προκειμένου να:
 - Συνθέτουν την ύλη του μαθήματος και να την παρουσιάζουν συνοπτικά (περίληψη).
 - Κατανέμουν τις διδακτικές ώρες και να διαμορφώνουν το μέρος του ωρολογίου προγράμματος που αναλογεί στο μάθημα.
 - Καθορίζουν το σύστημα αξιολόγησης του μαθήματος.
 - Ενημερώνουν τους ΜΦ για τα ισχύοντα στο μάθημα.
 - Παραδίνουν στη Γραμματεία του ΠΜΣ την τελική βαθμολογία στα χρονικά όρια που ορίζονται ανωτέρω (Άρθρο 10).
 - Εξασφαλίζουν το απαραίτητο εκπαιδευτικό υλικό και τεχνολογικό εξοπλισμό του μαθήματος.

13. Η Ειδική Γραμματεία του Π.Μ.Σ.

Ορίζεται με απόφαση της ΓΣΕΣ μεταξύ των Διοικητικών υπαλλήλων του Τμήματος ή και του Ειδικού Τεχνικού Επιστημονικού Προσωπικού και συνεργάζεται με τον Γραμματέα του Τμήματος για όλα τα θέματα που άπτονται του ΠΜΣ.

Άρθρο 18

Απονομή Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης και Τελετή Ορκωμοσίας

Σύμφωνα με το Άρθρο 3 της εγκριτικής ΥΑ, το ΠΜΣ απονέμει Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης (ΜΔΕ) στις «Καινοτόμες Παιδαγωγικές Προσεγγίσεις σε Πολυπολιτισμικά Εκπαιδευτικά Περιβάλλοντα», σε μια από τις εξής δύο επιμέρους κατευθύνσεις :

Α. Άτυπες, μη τυπικές και τυπικές μορφές εκπαίδευσης και

B. Εκπαίδευση στην διαπολιτισμική ετοιμότητα.

Στον απονεμόμενο τίτλο αναγράφεται και η αντίστοιχη κατεύθυνση ειδίκευσης.

Η ορκωμοσία και η απονομή του τίτλου γίνεται από τον Διευθυντή του ΠΜΣ και παρουσία του Πρύτανη του ΔΠΘ ή σε περίπτωση που αυτός κωλύεται παρουσία ενός εκ των Αντιπρυτάνεων ή στην περίπτωση που αυτοί κωλύονται παρουσία του Κοσμήτορα της Σχολής Επιστημών Αγωγής του ΔΠΘ.

Οι ΜΦ μετά την απόκτηση του ΜΔΕ και μετά από αίτησή τους μπορούν να συνεχίσουν τις σπουδές τους στο ΤΕΕΠΗ για απόκτηση Διδακτορικού Διπλώματος (ΔΔ) σύμφωνα με όσα καθορίζονται στον Ν. 3685/08 και τον σχετικό κανονισμό του Τμήματος.

Άρθρο 19

Τελικές Ρυθμίσεις

1. Για θέματα που δεν ρυθμίζονται από τον παρόντα εσωτερικό κανονισμό αποφασίζει η ΓΣΕΣ του ΤΕΕΠΗ της Σχολής Επιστημών Αγωγής του ΔΠΘ.
2. Η ισχύς του παρόντος εσωτερικού κανονισμού μετά τις τροποποιήσεις αρχίζει από τις 3/06/2015, ημερομηνία έγκρισής του από τη με αριθμό Ε116 Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύμβασης.

ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ

Ασκούνη Νέλλη, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, ΤΕΑΠΗ-ΕΚΠΑ	naskouni@ecd.uoa.gr
Βασιλούδη Βασιλική , Διδάκτορας Παιδικής Λογοτεχνίας	fruitcorner@hotmail.com
Γαβριηλίδου Ζωή , Καθηγήτρια, Τμήμα Φιλολογίας-ΔΠΘ	zgabril@helit.duth.gr
Γιόφτσαλη Κατερίνα, Μουσειοπαιδαγωγός	gioftsali@yahoo.gr
Δαλκαβούκης Βασίλης, Επίκουρος Καθηγητής, Τμήμα Ιστορίας Εθνολογίας-ΔΠΘ	vdalkavo@he.duth.gr
Ζαφειριάδης Κυριάκος, Δρ. Ειδικής Αγωγής	kurzafair@yahoo.gr
Ιακωβίδου Σοφία, Επίκουρη Καθηγήτρια, ΤΕΕΠΗ-ΔΠΘ	sophie_iak@yahoo.fr
Καμπάς Αντώνης, Αναπληρωτής Καθηγητής, ΤΕΦΑΑ, ΔΠΘ	akampas@phyed.duth.gr
Καραδημητρίου Κων/νος , Επίκουρος Καθηγητής, ΤΕΕΠΗ-ΔΠΘ	kblacjim@hotmail.com
Καρούσου Αλεξάνδρα, Επίκουρη Καθηγήτρια, ΤΕΕΠΗ-ΔΠΘ	alexkarousou@gmail.com
Κουλαουζίδης Γιώργος, Διδάκτορας Εκπαίδευσης Ενηλίκων	koulaouz@otenet.gr
Κοψαλίδου Ευαγγελία , Μουσικός ΕΕΠ-ΔΠΘ	ekopsali"@eled.duth.gr
Λαντζουράκη Μυρσίνη , Θεατροπαιδαγωγός ΕΕΠ-ΔΠΘ	myrlantzouraki@hotmail.com
Μαντούβαλος Ίκαρος, Επίκουρος Καθηγητής, ΤΕΕΠΗ-ΔΠΘ	ikmadou@yahoo.gr
Μαυρομμάτης Γεώργιος , Επίκουρος Καθηγητής, ΤΕΕΠΗ-ΔΠΘ	gmavromm@psed.duth.gr
Μουμουλίδου Μαρία, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, ΤΕΕΠΗ-ΔΠΘ	mmaria@psed.duth.gr
Μπρουσκέλλη Βασιλική , Επίκουρη Καθηγήτρια, ΤΕΕΠΗ-ΔΠΘ	vasoula@hotmail.com
Οικονομίδου Αναστασία, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, ΤΕΕΠΗ-ΔΠΘ	aikonomi@psed.duth.gr
Παναγιώτου Νίκος, Επίκουρος Καθηγητής, Τμήμα Δημοσιογραφίας-ΑΠΘ	nikospanagiotou@gmail.com
Πεντέρη Ευθυμία, Διδάκτορας Ψυχοπαιδαγωγικής	effieped55@gmail.com

Πρέντζας Δημήτρης, Αναπληρωτής Καθηγητής, ΤΕΕΠΗ-ΔΠΘ	dprentza@psed.duth.gr
Ρεκαλίδου Γαλήνη, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, ΤΕΕΠΗ-ΔΠΘ	grekalid@psed.duth.gr
Σακκά Δέσποινα, Καθηγήτρια ΠΤΔΕ-ΔΠΘ	dsakka@eled.duth.gr
Σακονίδης Χαράλαμπος, Καθηγητής, ΠΤΔΕ-ΔΠΘ	xsakonid@eled.duth.gr
Σαπουντζής Αντώνης , Επίκουρος Καθηγητής, ΤΕΕΠΗ-ΔΠΘ	a_sapountzis@hotmail.com
Τρυσιάνης Γρηγόριος, Καθηγητής Τμήματος Ιατρικής- ΔΠΘ	gtryps@med.duth.gr
Τσάκωνα Βασιλική, Επίκουρη Καθηγήτρια, ΤΕΕΠΗ-ΔΠΘ	villytsa@otenet.gr
Τσιούμης Κώστας, Καθηγητής, ΤΕΠΑΕ-ΑΠΘ	ktsioumi@nured.auth.gr
Τσιτσελίκης Κώστας, Αναπληρωτής Καθηγητής, ΠΑΜΑΚ	kt@uom.edu.gr
Χρυσοχόου Ξένια, Καθηγήτρια, ΠΠΑ	xeniachr@panteion.gr

Στοιχεία Επικοινωνίας

Πληροφορίες:

Γραμματεία Μεταπτυχιακού: Ζωή Δαλούκα – ΕΤΕΠ

Νέα Χηλή 68100 Αλεξανδρούπολη

Τηλ: 2551030045

Fax: 2551030050

Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: zdalouka@psed.duth.gr

Ηλεκτρονική Διεύθυνση: <http://www.psed.duth.gr>

Διευθύντρια ΠΜΣ: Γαλήνη Ρεκαλίδου, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια